ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာ

သုံးခွမြို့နယ်၊ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၆ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာ၊ သုံးခွမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

အတိုကောက်စကားလုံးများ ၅

စကားချီး ၆

ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သုံးခွမြို့နယ် ၈

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် ၉

(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၉

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၁

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၁

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ ၁၄

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၁

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့်အထက် အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့်ကိစ္စများ ၂၃

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၅

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၃၀

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၃၁

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၃

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၅

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၃-က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၃-ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု
ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉ ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၇၅
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၇

ကိုးကားစာရင်း ၈၃

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက် ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများ မှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း ၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါ သည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက် ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်း စစ် သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည် ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီ

အစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၁၆

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာ

သုံးခွမြို့နယ်

ခွဲထော်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ သုံးခွမြို့နယ်

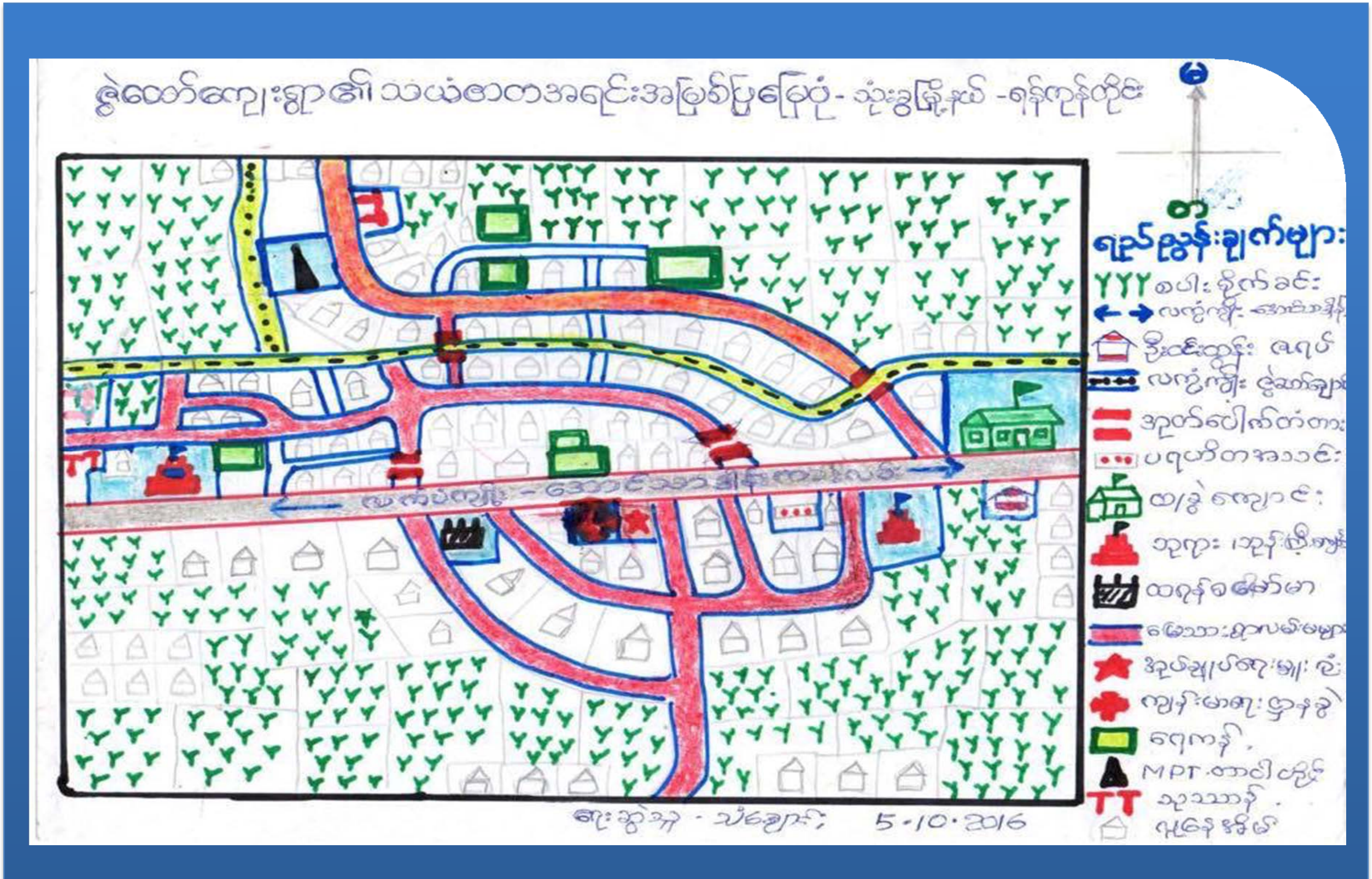

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွနုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်ထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ အနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း များ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့် ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများ ကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအားတင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျေးရွာနှင့် ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါ သည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်း နိုင်မည့် စီမံကိန်းများကိုဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် သုံးခွမြို့နယ်၏နောက်ဘက် ခရမ်းမြို့သွားကားလမ်းမှ ခွဲထွက်ကာ ဖောက်လုပ်ထားသည့် လက်ပံကျိုး - အောင်သာဒါန်းသွား ကွန်ကရစ်ကားလမ်းပေါ်တည်ရှိသည်။ သုံးခွမြို့နှင့် ၅မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ဆက်သွယ်သွားလာရ လွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့် ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ ဒေသ၏တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မမှ ၁၀၀ ဝန်းကျင်တွင်ရှိပြီး မိုးကောင်းသောက် ရေဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် တောတောင်များမရှိပဲ ကျေးရွာမှ ကွန်ကရစ်လမ်းအတိုင်း ဆက်သွားပါက မုတ္တမကွေ့ဘက်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ပြီး ပင်လယ် ထွက်ပေါက်နှင့်လည်း နီးစပ်သည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါး၊ ပဲဒီစိမ်းစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရန်နှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန်တို့ အတွက် အဓိက အားထားရာ ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာသည် မိုးရွာသွန်းမှုအသင့်အတင့်ကောင်းသော မြေပြန့်ဒေသတွင်ရှိပြီး လယ်ယာမြေ အသင့်အတင့် ပေါများသဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းမှုရှိသည်။ မိုးကောင်းသောက် စိုက်ပျိုးဧက နှစ်ထောင်ကျော်ရှိပြီး မိုးစပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်းသီးနှံများကို အဓိကစိုက်ပျိုးသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝ တွင်းထွက်သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝတိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များ လည်း ရရှိနိုင်မှုနည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။ နွားစာအတွက်မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများတွင်သာ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိတော့ပါ။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များမှာ သာမန် တွေ့ရများသော အပင်များသာရှိသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၆၂၆)စုနှင့်ကျား(၁၁၉၇)၊ မ(၁၂၁၃)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း(၂၄၁၀)ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ(၃.၉)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦးထက် လျော့နည်းသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ် သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏၇၁.၅%ရှိပြီး အမျိုးသမီးမှာ အမျိုးသားအရေအတွက်ထက် ၄%ခန့် ပိုများသဖြင့် အမျိုးသမီးများလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အလုပ်အကိုင် များကို ဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အအကူပြုစေနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ ၇၈%သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ် ခံယူကြပြီး ၄%သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ ၁၈% သည် အလယ်အလတ်အဆင့် ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ရာခိုင်နှုန်းပမာဏမှာ အသင့် အတင့်မြင့်မားပြီး အဆင်ပြေအိမ်ထောင်စုအရေအတွက် လျော့နည်းနေသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ လက်လှမ်းမှီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာစီးပွါးရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်မျှ ကောင်း သည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ ချမ်းသာသောလယ်သမားအိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြား လယ်သမား အိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ အသေးစား အိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများ တွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်၊၊ ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်မျှပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းခွင် လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများ ပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် (၃၄.၃%)ထိရှိကာ ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအချို့နှင့် အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စု များ ပါဝင်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်ရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက် ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဆန်ကြိတ်စက်လုပ်ငန်း စသည်တို့တွင်လည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဥစ္စာခနေအဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% အဖြစ် အိမ်ထောင်စု ၁၃၆ စုကို တွေ့ဆုံလေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ရာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုသည် ၃ လအောက် ၃၈%၊ ၃လနှင့် ၅ လအထိ ၄၅%နှင့် ၆ လမှ ၁၂ လအထိ ၁၇%ထိ ရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆန်ရေစပါးအသင့်အတင့် ပေါ်များသဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုသည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် နပ်မှန်ထမင်းကို စားသုံးနိုင်ကြသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သောအိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၁၀၀,၀၀၀/ ကျပ်မှ ၂၂၀၀,၀၀၀/ ကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြသည်။ အကြွေးတင်ရှိသူအားလုံး၏ ၉၀%မှာ အကြွေးငွေ ငါးသိန်းအောက်ချေးယူထားကြပြီး ၁၀%မှာ ငါးသိန်းအထက် တင်ရှိနေကြသူများဖြစ်သည်။ ချေးငွေအများစုကို ငွေတိုးချေးသူများနှင့် ကျေးရွာစိုက်မွေးသမအသင်းမှ ချေးယူရရှိကြသည်။ ချေးငွေများကို အသုံးပြုကြပုံမှာ စားသုံးရန် အတွက်နှင့် ကျန်းမာရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များ၊ ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယအနေအထားတွင် သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု နည်းသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၁၇)ဦး၊ ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု (၅)စုနှင့် ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု (၄)စုတို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအမျိုးအစားတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုကိုသာ အသင့်အတင့်အနေအထား တွေ့ရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုလည်း ကျန်းမာကြသည်။ မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသူ/သားများကိုလည်း လစဉ်ခန့် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုများရှိပြီး အာဟာရတိုက်ကျွေးရန် ပြင်ပမှအလှူရှင် မပေါ်ပေါက်ပါက ပညာရေးဌာန၏ ခွင့်ပြုငွေထဲမှ ထုတ်နုတ်တိုက်ကျွေးသည်။ အမျိုး သမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းအများစုတို့သည်လည်း တကိုယ်ရည် သန့်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ အသင့်အတင့်ရှိကြသည်၊ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် သုံးခွမြို့နယ် ဆေးရုံတို့တွင် ရရှိနိုင်ကြပြီး ကျေးရွာရှိကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲကို ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဖြစ် တိုးမြှင့်ဖွင့်လှစ် နိုင်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းအပြင် ဆေးတက္ကသိုလ်မှကျောင်းပြီးခါစ ဆရာဝန်ငယ်တစ်ဦးက ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းတစ်ခုကို ဖွင့်လှစ်ထားရှိသဖြင့် ကျေးရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေး အတွက် အထောက်အကူပြုသည်။ သုံးခွမြို့မှ ၅ မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့်လည်း လက်လှမ်းမီသည်။

ကျေးရွာတွင် ရေကန်၊ ရေတွင်း၊ လက်နှိပ်တုံကင်၊ မော်တာသုံးတုံကင်များမှ သောက်သုံးရေကို ရနိုင်ကြသော်လည်း သောက်ရေကန်များမှာသုံးနှစ်တစ်ကြိမ်ခန့် နွေရာသီတွင် သောက်ရေပြတ်လပ်မှုရှိတတ်ပြီး နီးစပ်ရာရေကန်များမှ သွားရောက်ခပ်ယူကြရသည်။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော၊ တိုက်ဖွိုက်၊ အစာအိမ်ရောင်စသော ရောဂါ ဖြစ်ပွါးမှုများ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အတော်အသင့် မြင့်မားကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသား အများစုသည်အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ ၉ နှစ် အထက်လူဦးရေ၏ ၂.၈%ရှိသဖြင့် အသင့်အတင့်များပြားသည်။ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်းပညာတို့အတွက် ကျေးရွာထဲရှိအစိုးရကျောင်းများတွင် တက်ရောက်သင်ယူနိုင်ကြသည်။ သို့သော် အလယ်တန်း၊အထက်တန်း ပညာပြီးမြောက်မှုရာခိုင်နှုန်းမှာ နည်းပါးလျက်ရှိသည်။ ပညာရေးအပေါ် ကျောင်းသားမိဘများ၏ စိတ်ဝင်စားမှု၊ ပံ့ပိုးမြှပ်နှံမှုများ မြင့်မားပြီး ကျေးရွာ၏ပညာရေးအလားအလာမှာ ကောင်းမွန်သည်။ သို့သော် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း

များဆိုင်ရာကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် ကျွမ်းကျင်မှု အခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ သည်လည်း နည်းပါးဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ လွတ်လပ်တက်ကြွမှုရှိသည်။ ကျားမဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာ သတ်မှတ် ထားကြသည်။ ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း ကိစ္စများမတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းများရှိ ကျား၊ မအရေအတွက်မှာ အလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားခလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ ဆယ်အိမ်မှူး(၅၉)ဦးအနက် အမျိုးသမီးဆယ်အိမ်မှူး(၄)ဦး ပါဝင်နေသည်။ ဆယ်အိမ်မှူးများရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြရာတွင် သက်ဆိုင်ရာဆယ်အိမ်စုက ကာယကံရှင်၏ သဘောတူလက်ခံမှုကို ရယူပြီး တာဝန်ပေးအပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အခြားလူမှုရေး အသင်းအဖွဲ့များတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျားမတန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို မြင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမတန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၈)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့နှင့် စီးပွါးရေးဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ လူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များမှာ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု အသင့်အတင့် မြင့်မားသည်။ ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီမှာ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးကို ကျေးရွာတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သော်လည်း ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများပါ သက်သာသော နှုန်းထားဖြင့် သုံးစွဲနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် လိုလားနေကြသည်။ CTUM က စိုက်ပျိုးရေး အခြေခံအလုပ်သမားများသမဂ္ဂကို ကျေးရွာတွင် ဖွဲ့စည်းပေးထားပြီး အဖွဲ့ဝင်အချို့ကို ခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်းအပါအဝင် အခြားသင်တန်းအချို့ကို ပို့ချပေးထားသည်။

ကျေးရွာတွင် စီးပွါးရေးအခြေခံအသင်းအဖွဲ့များအဖြစ် ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး သမဝါယမအသင်းရှိပြီး ကျေးရွာသားအများစုမှာ ကျေးရွာတွင်းအသင်းအဖွဲ့များတွင် ပါဝင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာရှိအဆိုပါအဖွဲ့ အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့် ပါတ်သက်၍ ယေဘုယျအားဖြင့် အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန် လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်ပဲဒီစိမ်းကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ခင်းများရှိသည်။ မိုစပါးစိုက်ဧက (၂၅၆၅)ရှိပြီး မိုးစပါးရိတ်သိမ်းအပြီး ကျန်ရှိသောအစိုဓါတ်ဖြင့် သီးထပ်အဖြစ် ပဲဒီစိမ်းကို ဧက (၁၅၀၀)ခန့် စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး တစ်ဧကပျမ်းမျှအထွက်မှာ (၇၅)တင်းနှင့် ပဲဒီတစ်ဧကပျမ်းမျှအထွက် (၁၆)တင်းနှုန်းတို့ ထွက်ရှိ ကြသည်။ လယ်မြေနေရာအချို့သည် မျက်နှာပြင်မညီညာပဲ ရေဝပ်နေတတ်သဖြင့် သီးနှံ စိုက်ပျိုး ရိတ်သိမ်းချိန်တို့နောက်ကျကာ အထွက်နှုန်းများ လျော့ကျရသည်။ ထိုရေဝပ်လယ်မြေ ဧရိယာမှာ ဧက ၈၀ ခန့်ရှိပြီး စက်ယန္တရားများသုံးပြီး မြေညှိခြင်း၊ ရေထုတ်မြောင်းများ တူးဖော်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးပါက သီးနှံအထွက် တိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမားမလုံလောက်မှု ပြဿနာ ကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှါးရမ်းရရှိနိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ် မြင့်မားရသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းများတွင် ယခုနှစ်များတွင် ဖျက်ပိုးကျရောက်မှုကို တွေ့ရသော်လည်း သိသာသောထိခိုက်မှုအဆင့်ကို မခံစားရသေးပါ။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စုမှာ တစ်ရွာလုံး၏သုံးပုံတစ်ပုံမျှသာရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုးများကို တစ်အိမ်လျှင် ၁ ကောင်၊ ၂ ကောင်မျှသာ မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်မှာမူ တစ်ရွာလုံး၏ထက်ဝက်ခန့်ရှိပြီး မွေးမြူသည့်ကောင်ရေ နည်းပါးသည်။ မြင်းမွေးသည့်အိမ်ထောင်စုတစ်စုမှာ မြင်း ၃ ကောင်ရှိပြီး ဘာသာရေး ပွဲလမ်းများ တွင် အသုံးပြုကြသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွါးတတ်သော တိရစ္ဆာန်ရောဂါများ ရံဖန်ရံခါ ကျရောက် တတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် တနိုင်တပိုင်မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်နှင့် မွေးမြူသည့် ကောင်ရေတို့ လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကူးစက်ရောဂါများ အခါအားလျော်စွာ ကျရောက် တတ်ခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိလိုမှုအားနည်းကြခြင်းတို့ကြောင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း နည်းပါးသည်။ ကျေးရွာတွင် ငါးမွေးကန် ၀.၂၅ ဧကခန့်နှင့် ပုဇွန်မွေးကန် ၉ ဧကတို့ကို အိမ်ထောင်စု ၂ စု က ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ထားရှိကြသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်မြို့နှင့် အချိန်တိုအတွင်း ဆက်သွယ်သွားလာနိုင်သဖြင့် ကျေးရွာရှိ အထည်ချုပ်သူများထံသို့ ရန်ကုန်မှအပ်ထည်များကို အော်ဒါလက်ခံဆောင်ရွက်ပေးကြရပြီး ဝင်ငွေအသင့်အတင့်ရကြသည်။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်း အများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင်ရှိသည်။

ပန်းရံ၊ လက်သမားများ၏ ဆရာအဆင့်လုပ်အားခမှာ တစ်နေ့ ၁၀,၀၀၀/- ကျပ်နှင့် နောက်လိုက် ကျွမ်းကျင်အဆင့်မှာ ၇၀၀၀/- ကျပ်ထိရနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်းကို အဓိက စိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျပမ်းအလုပ်သမားများအနေဖြင့် ကောက်စိုက်၊ ပဲဒီရိတ်သိမ်း ကာလများတွင်သာ အလုပ်ရနိုင်ကြပြီး စပါးရိတ်သိမ်းချိန်တွင်မူ လယ်သမားများမှာ ရိတ်သိမ်း ခြွေလှည့်စက်ကိုသာ အသုံးပြုမှု များပြားသဖြင့် အလုပ်အကိုင် ရှားပါးသည်။ ပဲဒီစိုက်ခင်း များတွင် ရာသီချိန်၌ ရက်ပေါင်း ၂၅ ရက်မှ ၃၀ ရက် ဝန်းကျင် အလုပ်ရနိုင်ကြပြီး လုပ်အားခမှာ တစ်နေ့ ၃၀၀၀/- ကျပ်ရနိုင်ကြသည်။ လုပ်အားခရရှိမှုမှာ ကျားနှင့် မအတွက် မတူညီနိုင်ပဲ ကျားအတွက် လုပ်အားခက အမြဲတမ်းလိုလို ပိုနေတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး လူ့အရင်းအမြစ် အလားအလာကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ဓာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျှော့စသည်တို့သည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါ သင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့ နည်းပါးကြသည်။ အထူးသဖြင့် အပ်ချုပ်သင်တန်းများကို စိတ်ပါဝင်စားသူအမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများအတွက် ဖန်တီးပို့ချပေးခြင်း၊ အထည်ချုပ်စက်ရုံကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းများဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း တို့ဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားများ အလုပ်အကိုင်နှင့် ပုံမှန်ဝင်ငွေများ ရရှိနိုင်ကြပေမည်။ ရွာသား အများစုမှာ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီးကျွမ်းကျင်မှု အခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု အားနည်းသည်။

(ဃ) သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါး၊ ပဲဒီစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေသြဇာသုံးစွဲမှုများပြားခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလစတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဤကျေးရွာမှာ မုတ္တမကွေ့နှင့် အလှမ်းမဝေးသော်လည်း ရေကြီးရေလွှမ်းခြင်းမှ ကင်းဝေးသည်။ မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်တို့ကြောင့် ကြီးမားသောထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ မကြုံဘူး သေးပါ။အခါအားလျော်စွာကျရောက်တတ်သော မိုးခေါင်ခြင်းက သဘာဝအန္တရာယ်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်လအတိုးနှုန်း ၆၂ ပြားတိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းခွဲကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကကျေးရွာ သမဝါယမအသင်းအဖြစ် အသင်းဝင် (၅၀)ဦးဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး တစ်ဦးလျှင် ချေးငွေ ၅၇၀,၀၀၀/-ကျပ်နှုန်းဖြင့်ထုတ်ချေးခဲ့သည်။ နောက်ထပ် အသင်းဝင် (၁၁၁)ဦးဖြင့် အသင်းအားတိုးချဲ့ပြီး တစ်ဦးလျှင် ၁၂၀,၀၀၀/-ကျပ်နှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေး ခဲ့သည်။ အဆိုပါအသင်းကို ယခုနှစ်တွင် မွေးမြူရေးသမားများပါ ငွေချေးယူရရှိနိုင်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးသမဝါယမအသင်းအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပြီး ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလမှစတင်ပြီး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးလျှင် ၂၀၀,၀၀၀/-ကျပ်နှုန်းဖြင့် အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၃၆၂ ဦးကို အတိုးနှုန်း ၁.၅%၊ ချေးငွေကာလ ၆ လထားကာ ထုတ်ချေးထားရှိသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ အကြွေးတင်ရှိမှုကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက် အရ အကြွေးငွေပမာဏသည် ကျပ်တစ်သိန်းမှ နှစ်ဆယ့်နှစ်သိန်းထိ ရှိကြကြောင်း တွေ့ရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာများကို သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာ နှင့် အင်္ဂတေအခင်းများဖြင့် အရွယ်အစားအမျိုးမျိုးရှိ ကျောင်းဆောင်များတွင် သင်ယူနိုင်ကြသည်။ ရွာသားအားလုံး၏ ၉၇%မှာ ရေးတတ် ဖတ်တတ်ကြပြီး ၉နှစ်အထက်လူဦးရေအားလုံး၏ ၁%ကျော်မှာ ဘွဲ့ကြိုကျောင်း ပညာရေးကို ရရှိထားကြသည်။ ယခုနှစ် ကျောင်းအပ်နှံသည့် နှုန်းထားသည် ကျေးရွာရှိ မူလတန်းအရွယ်ရှိသူ အရေအတွက်ထက် ပိုနေကြောင်း တွေ့ရှိရကာ ၎င်းမှာ မူလတန်းတွင် အသက် ၉နှစ်ထက်ကြီးသော ကျောင်းသားများပါရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် အလယ်တန်းအရွယ်ရှိကျောင်းထားနှုန်းမှာလည်း ၁၇၆% ဖြစ်နေခြင်းမှာ အနီး ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာ ၅ ရွာမှ အလယ်တန်းကျောင်းသားများ ရောပါနေ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂတို့လုံလောက်ပြီး မူလတန်းပြဆရာမ ၇ ဦးရှိပြီး တပည့်ဆရာအချိုးသည် ၁၅ ၊ အလယ်တန်းတွင် ၂၁ ၊ အထက်တန်းတွင် ၂၄ တို့ရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/မ အင်အား လုံလောက်မှုရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီက မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ပြဋ္ဌာန်း စာအုပ်များနှင့်လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို ကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် ၅ မိုင်ခန့်ဝေးသည့် သုံးခွမြို့နယ်ဆေးရုံတို့သို့ ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ သွားရောက်ကာ ရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသည် လျှပ်စစ်မီးရရှိသည့်အလျောက် အအေးခန်းဖြင့် သိုလှောင်ရန် လိုအပ်သော ဆေးများအတွက် ရေခဲသေတ္တာသုံးပြီး သိုလှောင်ထားနိုင်သည်။ ဆေးဆိုင်များမှာ သုံးခွမြို့တွင် တည်ရှိပြီး လိုအပ်ပါက အလွယ်တကူ သွားရောက် ဝယ်ယူနိုင်သည်။ သောက်ရေအတွက် ရေကန်(၇)ကန်အပြင် လက်နှိပ်ရေတုံကင်နှင့် မော်တာသုံးရေတုံကင်များ တပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီး လုံလောက်မှုရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် သောက်ရေကန် ၇ ကန်အနက် ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် ၂ ကန်နှင့် ရပ်သူရွာသားသုံးကန် ၅ ကန်ရှိကြသည်။ သောက်ရေကန်မှ ရေကို အိမ်တွင်တပ်ဆင်ထားသော လက်နှိပ်တုံကင်နှင့် မော်တာတပ်ပင့်များဖြင့် အိမ်သို့သွယ်တန်း ငင်ယူသုံးစွဲကြသည်။ သောက်ရေကန်များရှိသော်လည်း သုံးနှစ်တစ်ကြိမ်ခန့် နွေရာသီတွင် သောက်ရေ ပြတ်လပ်မှုရှိတတ်ပြီး နီးစပ်ရာရေကန်များမှ သွားရောက်ခပ်ယူကြရသည်။ လက်ရှိ သောက်ရေကန်အကြီးကို ထပ်မံပြီးအနက်တူးဖော်နိုင်လျှင် သောက်ရေလုံလောက်မှု ရှိနိုင်ပါမည်။ ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး နွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စုများက ဝါးရိုင်ပတ်ဖြင့် ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲမှုမှာ တစ်ရွာလုံး၏ ထက်ဝက်ခန့်သာရှိသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွါးတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွါးတတ်မှုများအတွက် ဂရုပြုရန် လိုအပ်သည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/သားများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။

(ဆ)လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထား သီးသန့်မရှိသော်လည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ဇယ်တောက်ခုံနှင့်ဘော်လီဘောကွင်းများရှိသည်။ သူတို့သည် ကျေးရွာရှိလူမှုရေး လုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက်မူ မြောင်းတူး၊ လမ်းဖောက်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများရှိသည်။ ဖိုးလမင်းနှင့် မင်းလင်းအောင် အမည်ရှိ လူငယ်ပရဟိတ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ရှိပြီး၊ အသင်းဝင် (၁၀၀) ကျော်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် အမြင်ဖွင့် ဆွေးနွေးပွဲ/သင်တန်းများ ပို့ချပေးသင့်သည်။ တရားဓမ္မကျောင်းတစ်ခုရှိပြီး၊ ဦးဇင်းတစ်ပါးနှင့် ဆရာမ(၅)ဦးမှ ဗဟုသုတရဖွယ်များနှင့်ယဉ်ကျေး လိမ္မာစေသော အကြောင်းအရာများ အပတ်စဉ် သင်ကြားပို့ချပေးသည်။ ကျောင်းသားပေါင်း (၁၈၀) ကျော် တက်ရောက်ကြပြီး၊ အပတ်စဉ် (၁၁) ပတ်ဖွင့်လှစ်ပြီးဖြစ်သည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦး - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

၂၀၁၄ ခုနှစ်က လက်ပံကျိုး အောင်သာဒါန်းလမ်းကို အကျယ် ၁၂ ပေ၊ ထု ၇ လက်နှင့် အရှည် ၁၄ မိုင် ၆ ဖာလုံရှိ ကွန်ကရစ်လမ်းကို ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးမှ ဆောက်လုပ်ပေးထားပြီး ကျေးရွာထဲမှ ဖြတ်သွားသဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် ကုန်ထုတ်ပတ်လမ်းကို

၈၁၄၇ ပေအရှည်၊ ၁၂ ပေအကျယ်ဖြင့် ကွန်ကရစ်လမ်းဖောက်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်နေကြသည်။ ရေလမ်းခရီး အသုံးပြုမှုမရှိပဲ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၁၉၉ စီးနှင့် စက်ဘီး ၁၀၃ စီး၊ ထော်လာဂျီ ၃၇ စီး၊ နွားလှည်း ၇ စီး၊ စက်လှေ ၁ စီးနှင့် ကား ၄ စီး တို့ကို အသုံးပြုလျက် ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်း သုံးနိုင်ပြီဖြစ်သော်လည်း လွှမ်းခြုံသုံးစွဲနိုင်မှုမှာ ထက်ဝက်ဝန်းကျင်သာရှိသေးသည်။ မီးအားလည်း အပြည့်အဝမရနိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းမသုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စုများအတွက် လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းအသုံးပြုနိုင်ရေးအစီအစဉ်တစ်ခု ချမှတ်ဆောင်ရွက် နိုင်ရန် လိုလား နေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များအတွက် လက်လှမ်းမှီ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ အိမ်တိုင်းနီးပါးမျှ လက်ကိုင်ဖုန်း အသုံးပြု နေကြပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြား သတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့် တိုက် အဆောက်အဦမရှိသေးသော်လည်း ဖတ်စရာစာအုပ်များရှိသည်။ ရွာသားများသည်သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တို့ကိုလည်း ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြပြီး တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့်တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်း ဆက်သွယ်ရေးမှာ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည် ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ သို့သော် ရွာသားများသည် မိုဘိုင်း တယ်လီဖုန်းဆက် သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ် သိရှိနိုင်သည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ထားသူမရှိသလောက်ပင် ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။ ရွာသားများသည် သံရွာရှိရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက် နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွါးခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အထောက်ပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ဖွဲ့တော်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့် ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး၊ခရမ်းမြို့နှင့် (၅)မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အရ အထူးကောင်းမွန်မှုရှိပြီး၊ တစ် နှစ်ပတ်လုံးလွယ်ကူချောမွေ့စွာသွားလာနိုင်ပေသည်။ရန်ကုန်မြို့နှင့်လည်းလွယ်ကူစွာသွားရောက်နိုင် ပြီး၊ လက်လုပ်လက်စားအချို့သည် ရန်ကုန်မြို့တွင်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ သဘာဝ အရင်း

အမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေ ဆီသြဇာ ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာ ထွက် ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ပြီး ရောင်း ချနိုင် သည်။ မိုးစပါးနှင့် ပဲတီစိမ်း အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးရေဖြင့် သာ စိုက်ပျိုးကြသည်။

ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုအားလုံး၏သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်သည် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ် ဆက်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာ သည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုဖြင့်ချက်ပြုတ်ခြင်း၊ ကျောင်း သူကျောင်းသားများအတွက် စာဖတ်ချိန် အထောက် အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟု သုတရဖွယ်သုတ၊ရသနှင့် သတင်းအစုံအလင်အား တီဗွီ ဖန်သားပြင်မှကြည့်ရှုနိုင်ခြင်း စသော လူ နေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေးလာရေးအတွက် အထောက် အကူ ပြုနေသည်၊၊

လူဦးရေအားလုံး၏ ၇၁%မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီးကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကိုလူငယ်များကိုလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း သုံးခွမြို့ရှိပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း အပြင် ဆေး တက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းပြီးခါစ ဆရာဝန်ငယ်တစ်ဦးက ပုဂ္ဂလိက ဆေးခန်းတစ်ခုကို ဖွင့်လှစ် ထားရှိ သ ဖြင့် ကျေးရွာ သား များ၏ ကျန်းမာရေး အတွက် အထောက်အကူပြုသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှ ဖွဲ့စည်းထားသောလူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး၊အဖွဲ့များ၏။ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ Maltesar နှင့် CTUM (Confederation of Trade Union Myanmar) အဖွဲ့ အစည်း များမှ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေးနှင့် ကျေးရွာသားများ၏ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာ နက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်း မွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက် အလက်များအတွက် ချိတ် ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ အမ်ပီတီ၊ တယ်လီနော၊ အူရီဒူးဖုန်းလိုင်း များအားလုံးကို လက် လှမ်းမီ အဆင်ပြေစွာ သုံးစွဲနိုင်ကြသည်။

ဖွဲထော်ကျေးရွာတွင်တွဲဖက်အထက်တန်းကျောင်းတစ်ခုရှိပြီး၊ ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ အလေးထားကြသည်။ အခြားကျေးရွာများမှ လာရောက်ပညာသင်ကြားလျက်ရှိပြီး၊ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ (၂၉) ဦးရှိပါသည်။

လူမှုရေးပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များရှိပြီး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေးကိစ္စအဝဝအား ကူညီဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ပေးကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး၊ သုံးခွ စက်မှုဇုန်နှင့် နီးသောကြောင့် စက်ရုံအလုပ်ရုံများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများ ထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်တော့ဘဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများထပ်မံ မတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံပိုးမွှားကျရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမိုကျရောက်လာကြောင်း သိရှိရသည်။ သို့သော်ထိခိုက်ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုအထိ မရှိပေ။

ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာတွင် ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများသာလျှင် ကိုယ် ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ကြပြီး၊ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများမှာ လျှပ်စစ်မီး မသုံးစွဲနိုင်သေးပေ။ လူဦးရေ များပြားလာခြင်းနှင့်အတူ မိုးခေါင်သောနှစ်များတွင်ကျေးရွာတွင်းရှိ သောက်သုံးရေကန်များမှာ လုံလောက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် အ ခြားရွာများသို့သွား ရောက်ခပ်ယူကြရသည်။

နေ့စားအလုပ်သမားများမှာ ရန်ကုန်မြို့ နှင့်အခြားမြို့များသို့ သွား ရောက်လုပ်ကိုင်လာကြသဖြင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့လာရပေသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့်ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် အဆင့်မြင့်လယ်ယာဖော်ထုတ်ခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်း လမ်းပိုမိုကောင်းလာအောင်ဖန်တီးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ ရွာလုံးကျွတ် လျှပ်စစ်မီးလင်းစေခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွါးရေး အနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အဦများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သောက်သုံးရေလုံလောက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ၊သားများ ပညာရည်မြင့်မားပြီး လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေကာ လူနေမှုဘဝတိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွါးရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရားတိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင်အရင်းအနှီးချေးငွေ၊လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာအသုံးပြုနိုင်ရေးနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောသင်တန်းသားများကို ရွေးချယ် စီစဉ်ပေးရမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်း သားများ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွါးရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုပေမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင်စာသင်ကျောင်းဆောင်ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်းနှင့် ပရိဘောဂအသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများအလုံအလောက်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လိုအပ်ပါက အထက်တန်းကျောင်းခွဲမှ အထက်တန်း အဆင့် အထိ ရရှိအောင်တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့်ရေပြွန်တံတားများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင် အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးဆောင်ရွက်မည်။

ခ.၅) ကျေးရွာတွင်ကျန်းမာရေးရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာနေပြည်သူများ ကျန်းမာပျော်ရွှင်သောမိသား စု ဘဝများကို ပိုင်ဆိုင်လာနိုင်ပေမည်။

ခ.၆) ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဈေးတစ်ခုဆောက်လုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုပိုမို ကောင်းမွန်လာစေနိုင်ပေမည်။ အနီးအနားရှိကျေးရွာများမှ လည်းလာရောက် ရောင်းဝယ်ကြနိုင်သဖြင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများပိုမိုတိုးတက်လာနိုင်ပေမည်။ထို့အပြင်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအတွက် နေထိုင်ရန် မြေနေရာများဖော်ထုတ်ပေးခြင်းအားဖြင့် လူနေမှုဘဝတိုးတက်လာနိုင်ပြီး၊ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ နေထိုင်လာနိုင်ပေမည်။

ခ.၇) ကျေးရွာတွင်းရှိသောက်ရေကန်များပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်းဖြင့် နွေရာသီ ရေပြတ်လပ်မှုမှ ကင်းဝေးနိုင်ပြီး၊ တစ်နှစ်ပတ်လုံးလုံလောက်စွာသောက်သုံးနိုင်ပေမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပါတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စာသင်ကျောင်းဆောင်ပြုပြင်ခြင်း၊အထက်တန်းကျောင်းခွဲမှ အထက်တန်းကျောင်း အဆင့်တိုးမြှင့်ခြင်းနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းဆောင်များမှာလုံလောက်မှုမရှိပေ။စာသင်ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်နှင့် ဆရာဆရာမများနေထိုင်ရန် နေအိမ်အချို့တို့အား သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ ဖြစ်သော ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနတို့ မှ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။ လိုအပ်ပါက အထက်တန်းကျောင်းခွဲအဆင့်မှ အထက်တန်းကျောင်း အထိတိုးမြှင့်ခြင်း ကို ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါသည်။

ထိုအပြင် ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသာရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများဖြစ်သော ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ကျေးလက်ဦးစီး ဌာနတို့မှ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ မှ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဖြစ်သို့တိုးမြှင့် ပေးခြင်းများ ဆောင် ရွက်ပေးသင့်ပေသည်။

(ဂ) ကျေးရွာတွင်းလမ်းအဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ခြင်း

ကျေးရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းသာ ဖြစ် ပြီး မိုးရာသီတွင်ရွှံ့ဗွက်ထနေသဖြင့် စိုက်ပျိုးထွက်ကုန်များသယ်ယူရာတွင်လွန်စွာအခက်အခဲရှိပါသည်။ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်မှ ကူညီပံ့ပိုး ပေး မှုများနှင့်အတူ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ပေးသင့်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းပိုမိုကောင်းမွန်လာခြင်းဖြင့်လည်း စိုက်ပျိုးထွက်ကုန်များအဆင်ပြေချောမောစွာသယ်ယူနိုင်ခြင်း၊စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအား လွန်စွာ အထောက် အကူပြုနိုင် ပေမည်။

(ဃ) အဆင့်မြင့်လယ်ယာကဏ္ဍဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ရေး

ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကောင်းစွာဖြစ်ထွန်းသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး၊ လယ်ယာမြေများမှာတစ်ကွင်းတစ်ဆက်တည်းရှိကြသည်။တစ်နှစ်လျှင်သီးနှံနှစ်မျိုးစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး အဆင့်မြင့် လယ်ယာနှင့် တောင်သူအကျိုးတူလုပ်ငန်းများ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ပါက တောင်သူများအတွက် ဝင်ငွေများပိုမိုရရှိလာနိုင်ပြီး လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေများ ပိုမိုတိုးတက်လာနိုင်ပေမည်။ သို့သော် လယ်ယာမြေများဖော်ထုတ်နိုင်ရန် စက်ယန္တရားအခက်အခဲများရှိခြင်း၊ အရင်းအနှီး မလုံလောက်ခြင်းနှင့်နည်းပညာအခက်အခဲပေါင်းများစွာရှိပါသည်။သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများဖြစ်သော အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနများမှ အဆင့်မြင့်လယ်ယာကဏ္ဍ ဖော်ထုတ်ပေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(င) သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေးနှင့်ရွာလုံးကျွတ်မီးလင်းရေး

ကျေးရွာတွင်းရှိသောက်ရေကန်မှာ နွေရာသီတွင် လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် အခြားနီးစပ်ရာ ရွာများမှ သွားရောက်ခပ်ယူရပါသည်။ ကျေးရွာကန်အားပြန်လည်တူးဖော်ခြင်း၊ ကန်ဘောင် မြှင့်တင်ပေးခြင်းဖြင့်သောက်သုံးရေဖူလုံလာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာမှကိုယ်ထူကိုယ်ထအားစိုက်ထုတ်မှုဖြင့် မစွမ်းဆောင်နိုင်သောကြောင့် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သောနည်းပညာအကူအညီများနှင့် စီမံကိန်းကုန်ကျငွေများကျခံပေးစေခြင်းများ လုပ်ဆောင်ပေးသင့်ပါသည်။ လိုအပ်သော လုပ်အားထည့်ဝင်မှုများလည်း ကျေးရွာမှ ပူပေါင်းထည့်ဝင်ကြမည်ဖြစ်သည်။

စ) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာသည် ခရိုင်ချင်းဆက်လမ်းဖြတ်သန်းသွားသော ကွန်ကရစ်လမ်းဘေးတွင်တည်ရှိပါသည်။ အခြားကျေးရွာများနှင့်လည်းစီးပွားရေးအရ အဆက်အသွယ်ကောင်းကြပါသည်။ မြို့နယ် အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများက ရေ၊ သန့်ရှင်းရေးစနစ်နှင့် လမ်းတို့စနစ်တကျပါဝင်သည့် ဈေးအဆောက်အဦ တစ်ခုတည်ဆောက်ပေးရန် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာအပြင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာသူရွာသားအချို့ အတွက်လည်း အကျိုးခံစားမှု ရရှိစေနိုင်ပါမည်။

ဆ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးရေးနှင့်မွေးမြူဆိုင်ရာနည်းပညာများ ရရှိရေး

မြေယာမဲ့လက်လုပ်လက်စားများမှာ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်းနှင့် အရင်းအနှီးလုံလောက်မှုမရှိခြင်းများကြောင့် ဝင်ငွေရရှိမှုအခက်အခဲရှိကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်တွင်းမှုဆိုင်ရာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီးများရရှိအောင် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများမှ အကောင်အထည် ဖော်ဆောင် ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

ဇ) ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည် မြှင့်အစီအစဉ် များ လုပ်ဆောင်ခြင်း

ကျေးရွာအတွင်းတွင် လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသောအဖွဲ့အစည်းများစွာရှိပါသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်များ တိုးတက်လာစေခြင်းသည်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးအတွက် လွန်စွာအထောက်အကူပြုစေပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဌာနများမှ ခေါင်းဆောင်မှုဆိုင်ရာသင်တန်း၊ ငွေစာရင်းသင်တန်း နှင့်အဖွဲ့အစည်းများ ဆိုင်ရာသဘောတရားများပေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

ဗျူဟာဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အကောင်ထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ နည်းလမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်စီမံချက်များကို မည်သို့အကောင်ထည်ဖော်မည် ဆိုသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်းပါဝင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင် အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုကငါးနှစ်တာအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်ကဦးစားပေးအစီအစဉ်ချ ခဲ့သောစီမံကိန်းများသည်ငါးနှစ်တာလုံးအတွက်ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းအချို့ကို ရှေ့ပိုင်းနှစ်များတွင်ဆောင်ရွက်နေစဉ်နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များ ပေါ်လာပါမည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စံနစ်တကျ ရေးဆွဲထားသောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်မှုဘောင်သည်သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုးဆိုးဝါးဝါးမ ကျပါကပြောင်းလဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ပဲ နောက်တိုးဦးစားပေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအချို့ကိုနှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ထည့်သွင်းခြင်းအား ဖြင့်အစဉ်သဖြင့်ငါးနှစ်တာ စီမံချက်တစ်ခု အသင့် အနေအထားတွင် ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကိုမည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ဦးစီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍ ဆိုင်ရာအရ ခွဲခြားခြင်း (Functional classification)နှင့်စီးပွားရေး အကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်

ရောက်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)ဟူ၍ နှစ်မျိုး ရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)– ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြင်းစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ သုံးခွမြို့နယ်၊ ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာ၊ ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ပညာရေး	၁။ ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံ တော်စေ သည့် ကျောင်း အဖြစ် ဖန်တီး တည် ဆောက်ခြင်း၊	၁၀၀	၁	• မူလတန်းကျောင်းဆောင် တစ်ခုဆောက်လုပ်ခြင်း • ဆရာများနားနေဆောင်တစ်ခုဆောက်လုပ်ခြင်း။ • အထကခွဲမှ အထက်တန်း ကျောင်း အဆင့် တိုးမြှင့်ခြင်း။ • ဆရာ။ဆရာမနေအိမ်တည်ဆောက်ပေးခြင်း။	**အခြေခံပညာဦးစီးဌာန**
ကျန်းမာရေး	၂။ ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေး ဝန် ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင် ရွက်ခြင်း	၈၆	၂	• ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲမှဌာနအဆင့်သို့တိုး မြှင့်ပေးခြင်း။ • ကျန်းမာရေးဌာနတွင် ယင်လုံအိမ်သာဆောက် လုပ်ခြင်း။ • စက်တပ်အဝီစိတွင်းတစ်ခုတူးဖော်ခြင်း။	**ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန**
စိုက်ပျိုးရေး	၃။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၈၄	၃	• ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းစနစ်များရရှိနိုင်ရေး။ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးနှင့်စံပြစိုက် ကွက်များဖော်ထုတ်ရေး • အဆင့်မြင့်လယ်ယာစနစ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရေး။	**စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန**
လမ်းတံတား	၄။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ် ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန် အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇၉	၄	• ရွာအတွင်းလမ်းကွန်ကရစ် ခင်းခြင်း။(ပေ ၂၂၀၀) • ကွန်ကရစ်တံတားနှစ်စင်း တည်ဆောက်ခြင်း။	**ကျေးလက်ဦးစီးဌာန**
လျှပ်စစ်မီး	၅။ရွာလုံးကျွတ်မီးလင်းရေးမှတစ် ဆင့်ကျေးရွာလူနေမှုဘဝ မြင့်မားလာရေး	၆၅	၅	• ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု များလျှပ်စစ်မီးရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	**ကျေးလက်ဦးစီးဌာန**

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစား ပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
သောက်သုံးရေ	၆။သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး	၆၅	၆	• လက်ရှိသောက်ရေကန် (၂) ကန်အားပြန်လည်တူးဖော်ခြင်း။	**ကျေးလက် ဦးစီး**
အဆောက်အဦးနှင့်မြေနေရာ	၇။ ကျေးလက်ဈေးတစ်ခု တည်ဆောက်ခြင်းနှင့်မြေနေရာများဖော်ထုတ်ပေးခြင်း။	၆၄	၇	• ကျေးလက်ဈေးဆောက် လုပ်ပေးခြင်း • - ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု များကိုယ် ပိုင် မြေနေရာရရှိရန်ဖော်ထုတ်ပေးခြင်း။	**ကျေးလက် ဦးစီး**
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများ	၈။အလုပ်အကိုင်၊အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် မူဝါဒဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှု တင်ပြတောင်းဆိုခြင်း	၆၃	၈	• ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အိမ်တွင်းစက်မှုလုပ် ငန်းများနှင့် သက်ဆိုင် သည့် မူဝါဒပံ့ပိုးမှုများကို လွှတ်တော် ကိုယ် စား လှယ်များ မှတဆင့်တင်ပြခြင်း၊	**စီမံကိန်း ဦးစီးဌာန**
လူငယ်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေး	၉။သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊	၆၂	၉	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီး ပေးခြင်း။ • လူငယ်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတများဖြန့်ဝေပေးခြင်း။	**ကျေးလက် ဦးစီး**
စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	၁၀။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည် မြှင့်အစီအစဉ် များလုပ်ဆောင်ခြင်း	၆၁	၁၀	• ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည် မြှင့်တင်ခြင်းသင်တန်း • ငွေစာရင်းသင်တန်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသ ဘောတရားရေးရာသင် တန်း	**ကျေးလက် ဦးစီး**
မွေးမြူရေး	၁၁။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၆၀	၁၁	• ခေတ်မီမွေးမြူရေးစနစ် များ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	**မွေး/ကု ဦးစီးဌာန**

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့်ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အ ဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံတော်စေသည့် ကျောင်း အဖြစ် ဖန်တီး တည်ဆောက်ခြင်း၊	၁	——	——			
၂။ ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေး ဝန် ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂		——			
၃။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင် ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၃		——	——		
၄။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေး တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄	——	——	——		
၅။ရွာလုံးကျွတ်မီးလင်းရေးမှတစ်ဆင့်ကျေးရွာ လူနေမှုဘဝမြင့်မားလာရေး	၅		——	——		
၆။ သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး	၆		——	——		
၇။ ကျေးလက်ဈေးတစ်ခု တည် ဆောက်ခြင်း နှင့်မြေနေရာများဖော်ထုတ်ပေးခြင်း။	၇		——	——		
၈။ အလုပ်အကိုင်၊အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ် နိုင်ရန် မူဝါဒဆိုင်ရာပံ့ပိုးမှု တင်ပြတောင်းဆိုခြင်း	၈		——	——		
၉။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပ ညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊	၉			——	——	
၁၀။ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့် အစီအစဉ်များ လုပ်ဆောင်ခြင်း။	၁၀			——	——	
၁၁။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၁			——	——	

၉။ ဘတ်ဂျတ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ(indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မီတီသည် တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျတ် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျတ်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ကလေးပျော်၍ ဘက်စုံတော်စေသည့် ကျောင်းအဖြစ် ဖန်တီး တည်ဆောက်ခြင်း၊			√		
၂	ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၃	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေ တိုးတက်ရရှိရေး			√		
၄	လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ် ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၅	ရွာလုံးကျွတ်မီးလင်းရေးမှတစ်ဆင့် ကျေးရွာလူနေမှုဘဝ မြင့်မားလာရေး			√		
၆	သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး			√		
၇	ကျေးလက်ဈေးတစ်ခု တည်ဆောက်ခြင်းနှင့်မြေနေရာများဖော်ထုတ်ပေးခြင်း။			√		

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံး စရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၈	အလုပ်အကိုင်၊အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် မူဝါဒဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှု တင်ပြတောင်းဆိုခြင်း				√	
၉	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ သင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊				√	
၁၀	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့်အစီအစဉ်များ လုပ်ဆောင်ခြင်း။				√	
၁၁	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			√	√	

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက် ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည်ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များကဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်းအခြား သော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း

ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအထောက် အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိပ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသောသတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီးလုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကတာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၀.၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှအသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကိုကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သောစည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကိုကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း(Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်; ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(financial progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။ (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ(monitoring report)ကိုရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု(Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင်ရှိသောငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)ကိုတည်ဆောက်ရ ပါမည်။

ှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက် အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်တို့ ဆောင်ရွက်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %
၁ နှစ်အောက်	နို့စို့အရွယ်	၂၆	၂၆	၅၂	၂.၁၅
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်အောက်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၆၉	၆၈	၁၃၇	၅.၆၈
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၈၂	၇၄	၁၅၆	၆.၄၇
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၄နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၂၂	၁၁၄	၂၃၆	၉.၇၉
၁၄ နှစ်အထက်မှ ၆၀နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၈၃၃	၈၈၉	၁၇၂၂	၇၁.၄၅
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၆၅	၄၂	၉၉	၄.၄၃
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		**၁၁၉၇**	**၁၂၁၃**	**၂၄၁၀**	**၁၀၀**
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၆၂၆		**တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၃.၈၉**			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏ ၇၁.၄၅% ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် တစ်အိမ်ထောင်ရှိပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ ၃.၈၉ ဦး သာရှိပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ တစ်အိမ်ထောင်ရှိပျမ်းမျှလူဦးရေစံနှုန်း ၅ ဦးထက် လျော့နည်းနေပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(၁.၂.၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူ ဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄၁၁	၆၅.၇	-	-	လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ် ကိုင်သူ ဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
			%			ကြသည့် လယ်သမား များဖြစ်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၁၇	၁၈.၇ %	-	-	လယ်ယာလုပ်သား များဖြစ်ကြသည်။
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၃	**ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၀.၃ %	၂	၂၀	အော်ဒါအပ်ထည်များ လက်ခံချုပ်သည့် အသေးစားလုပ်ငန်း နှစ်ခုရှိသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၀.၅ %	-	-	ဘတ္တရီအားသွင်းလုပ်ငန်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		-	-	
၇	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၈	၁.၃ %			လက်သမား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင်သူ ဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၈	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၁.၁ %			အပ်ချုပ် ၂၊ ဆံပင်ညှပ် ၁။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၀	**လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃၈	၆.၁ %			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၁	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၀.၆ %			စားသောက်ဆိုင်
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-				
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၆	၄.၂ %			
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၃	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက်	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစုဝင်လုပ်အား	လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	
၁၄	**အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-		၅		တပ်မတော်အဖွဲ့ဝင်၊ ဌာနဆိုင်ရာ
၁၆	**ပညာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၆	၁.၀%	၁၁		ကျောင်းဆရာ/မ၊ အကူလုပ်သား
၁၇	**ကျန်းမာရေး**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၈	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
၁၉	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄	၀.၆%			သားသတ်လုပ်ငန်း၊ မိတ္တူကူး၊ မီးခိုး
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				-	
၂၀	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.,)**					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-			-	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	-			-	
	စုစုပေါင်း	၆၂၆		၁၈	၂၀	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၁.၂.၂)လုပ်ငန်းနှင့်ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	-	-	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက် လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	-	၇၀၀၀	-	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	-	-	-	-	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	-	၃၀၀၀	-	-	ကျေးရွာတွင် နေ့စားအပ်ချုပ် သူများရှိသည်။
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် ။ (၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပန်းရံ၊ လက်သမားများ၏ ဆရာအဆင့်လုပ်အားခမှာ တစ်နေ့ ၁၀,၀၀၀/- ကျပ်နှင့် နောက်လိုက်ကျွမ်းကျင်အဆင့်မှာ ၇၀၀၀/- ကျပ်ထိရနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့် ပဲဒီစိမ်းကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ ကျပမ်းအလုပ်သမားများအနေဖြင့် ကောက်စိုက်၊ ပဲဒီရိတ်သိမ်း ကာလများတွင်သာ အလုပ်ရနိုင်ကြပြီး စပါးရိတ်သိမ်းချိန်တွင်မူ လယ်သမားများမှာ ရိတ်သိမ်းခြွေ လှည့်စက်ကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသဖြင့် အလုပ်အကိုင် ရှားပါးသည်။ ပဲဒီစိုက်ခင်းများတွင် ရာသီချိန်၌ ရက်ပေါင်း ၂၅ ရက်မှ ၃၀ ရက် ဝန်းကျင် အလုပ်ရနိုင်ကြပြီး လုပ်အားခမှ တစ်နေ့ ၃၀၀၀/- ကျပ်ရနိုင်ကြသည်။

(၁.၃) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ (ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့**	**ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)**	**ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)**
လယ်မြေ	၂၅၆၅	ကောင်း	မရပါ။	မိုးကောင်းသောက်မြေမျ ားသာဖြစ်သည်။
ယာမြေ /တောင်ယာ				
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၈			
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း	၁၂			
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ မြေ	-			
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	-			
စားကျက်မြေ	-			
ပလပ်မြေ	-			
အခြား	-			
စုစုပေါင်း	**၂၅၈၅**			

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ဆည်ရေသောက်ဧရိယာမရှိပဲ မိုးရေကိုသာ အဓိကအားထား

စိုက်ပျိုးကြသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
အခြား ရင်းမြစ်များ	မရှိ	
အခြားသဘာဝရင်းမြစ်		
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	ခက်
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	ရှားစောင်းလက်ပတ်၊ ဗီးစပ်၊ သံမနိုင်ကျောက်မနိုင်၊ မီးကွင်းဂမုန်း၊ စပါးလင်	လွယ်

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝတွင်းထွက်သယံဇာတများ မထွက်ရှိပါ။ သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလည်း ရရှိနိုင်မှုနည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။ နွားစာအတွက်မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများတွင်သာ အလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိတော့ပါ။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များမှာ ဒေသတွင်း သာမန်တွေ့ရများသောအပင်များသာ ရှိသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၀ ဧကနှင့် အထက်	၃ - ၉ ဧကကြား	၂ ဧကအောက်	မပိုင်
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်ခံ၊သွပ်မိုး တစ်ထပ်၊ နှစ်ထပ်တိုက်	တိုက်ခံ၊ထရံ၊သစ်ကာ၊သွပ်မိုး (တစ်ထပ်၊နှစ်ထပ်)	ထရံကာ၊သွပ်မိုး၊ ဝါးကပ်မိုး	ထရံကာ၊သွပ်မိုး၊ ဝါးကပ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊လက်တွန်းထွန် စက်၊ ခြွေလှေ့ စက်၊ ထော်လာ ဂျီ၊	ထွန်စက်၊လက်တွန်းထွန်စက်၊	မရှိ	မရှိ
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်	အိမ်စီးကား၊	ဆိုင်ကယ်၊ရေခဲ	မော်တော်	စက်ဘီး၊

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	လုပ်ငန်းသုံး ကား၊ဆိုင်ကယ်၊ တီဗွီ၊ စလောင်း၊ ရေခဲသေတ္တာ၊	သေတ္တာ၊ တီဗွီ၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊	ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး၊ တီဗီ	
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	ကုန်စုံဆိုင်၊ ကုန်သည်၊ ပွဲစား၊ သယ်ပို့လုပ်ငန်း၊	အထည်ချုပ်၊ စက်ပြင်၊ အမှုန့်ကြိတ်စက်၊ ဈေးဆိုင်၊ မိတ္တူဆိုင်၊ ဘတ္တရီအားသွင်း၊	စက်ဘီးပြင်၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ ကျပန်း၊ တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေး	ကျပန်း၊ တနိုင်တပိုင် မွေးမြူရေး
အိမ်ထောင်စု - ၆၂၆	၅၁ (၈%)	၁၂၉(၂၁ %)	၄၂၉ (၆၉%)	၁၇ (၂%)

ရင်းမြစ် … (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဥစ္စာဓနအဆင့်သတ်မှတ်ရာတွင် အိမ်ထောင်စု အားလုံး၏ လေးပုံတစ်ပုံကျော်မှာ အဆင်ပြေသည့် အိမ်ထောင်စုများဟု သတ်မှတ်ကြပြီး ကျန်လေးပုံသုံးပုံခန့်မှာ ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများအဖြစ် သတ်မှတ်ကြပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၅၂	၃၈.၂%	လိုအပ်သောအချိန်တွင် အသိအကျွမ်းများထံမှ ချေးယူစားသောက်ကြသည်။
၃ လနှင့် ၅ လ အထိ	၆၁	၄၄.၉%	လိုအပ်သောအချိန်တွင် အသိအကျွမ်းများထံမှ ချေးယူစားသောက်ကြသည်။
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၂၃	၁၆.၉%	

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် '၃' နှင့် '၄' အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာခေနအဆင့် ၃ နှင့် ၄ အိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% အဖြစ် အိမ်ထောင်စု ၁၃၆ စုကို တွေ့ဆုံလေ့လာဆန်းစစ်ခဲ့ရာတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှုသည် ၃ လအောက် ၃၈%၊ ၃လနှင့် ၅ လအထိ ၄၅%နှင့် ၆ လမှ ၁၂ လအထိ ၁၇%ထိ ရှိကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ဆန်ရေစပါးအသင့်အတင့် ပေါများသဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုသည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် နပ်မှန်ထမင်းကို စားသုံးနိုင်ကြသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မထ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၃	၁၄	၁၇
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	-	-	-
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၅		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၄		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	-		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။။ ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုနည်းသူများဖြစ်သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၁၇)ဦး၊ ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေ များသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု ၅ စုနှင့် ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု ၄ စု တို့ဖြစ်ကြသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်	စပါးစိုက်ပျိုးထွက်ရှိပြီး စားနပ်ရိက္ခာ အခက်အခဲနည်းပါးသည်။
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	နိမ့်	မိုးရေရရှိမှု အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	နိမ့်	တစ်ခါတစ်ရံရှိတတ်သော်လည်း

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
			ထိခိုက်ခံစားရမှု နည်းသည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	နိမ့်	
၆	မုန်တိုင်း	နိမ့်	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	နိမ့်	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	နိမ့်	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်	လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်များကလောက် ထင်း၊ ဝါးများ အလွယ်တကူ မရနိုင်တော့ပါ။
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	နိမ့်	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	နိမ့်	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲစသည်	နိမ့်	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်။
၁၉	အခြား	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအမျိုးအစားတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှု ကိုသာ အသင့်အတင့်အနေအထားတွေ့ရပြီး ကျန်အမျိုးအစားများကို နိမ့်သည့် အနေအထားများတွင်သာ တွေ့ရသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	နိမ့်	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	နိမ့်	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	နိမ့်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	နိမ့်	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	နိမ့်	
၂၀	ကားသမား	နိမ့်	
၂၁	အခြား	-	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများအတွက်အုပ်စုအလိုက် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှုနိမ့်ကြောင်းတွေ့ရသည်။ လူငယ်လူရွယ်များလည်း

မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု၊ အရက်သေစာသောက်စားမှုများ အလွန်နည်းပါးကြ၍ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု နိမ့်ကျသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	မင်းလင်းအောင်ပရဟိတအသင်း	၂	၂၅	၀	၂၅	နာရေးကိစ္စနှင့် ချေးငွေ	၄	၆
၂	ဖိုးလမင်း ပရဟိတ အသင်း	၂	၇၀	၅၀	၁၂၀	ပရဟိတ အလုပ်များ	၄	၆
၃	လူမှုဖူလုံရေးအသင်း	၂	၁၅	-	၁၅	ပွဲလမ်းသဘင်၊ သာရေးနာရေး	၄	၆
၄	ဂေါပက (၂)ဖွဲ့	၁	၁၅	၀	၁၅	ဘာသာရေး	၄	၆
၅	မိဘဆရာ အသင်း	၂	၁၂	၃	၁၅	ကျေးရွာ ပညာရေး	၄+၅	၆
၆	အရံမီးသတ်	၂	၃၁	၀	၃၁	မီးဘေးတားဆီး	၅	၈
၇	ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်	၂	၁၇	၀	၁၇	ကျောင်းအဆောက်အဦများ	၅	၆
၈	မီးလင်းရေး	၂	၇	၀	၇	လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး	၄	၇
၉	ကျေးရွာစိုက်မွေးသမအသင်း	၃	၉	၀	၉	ချေးငွေစီမံခန့်ခွဲရေး	၄+၅	၇
၁၀	စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံအလုပ်သမားသမဂ္ဂ	၂	၃၀	၆၀	၉၀	အလုပ်သမား အခွင့်အရေး	၄+၅	၈

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၈)ဖွဲ့၊ ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ (၂)ဖွဲ့နှင့် စီးပွါးရေးဆိုင်ရာ (၁)ဖွဲ့တို့ရှိကြသည်။ ကျေးရွာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး သမဝါယမအသင်း ၁ဖွဲ့မှာ စီးပွါးရေးအခြေခံအသင်း အဖွဲ့ များ အဖြစ် တည်ရှိသည်။

ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီမှာ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးကို ကျေးရွာတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သော်လည်း ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများ လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် လိုလားနေကြသည်။

ဖိုးလမင်းပရဟိတအသင်းမှာ ကျေးရွာတွင် စုဖွဲ့လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နိုင်မှု အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။ အဆိုပါအဖွဲ့အတွက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဆောက်အဦတစ်လုံးရရှိနိုင်ရေးကိုလည်း မျှော်မှန်းနေကြသည်။ ဆောက်လုပ်ရန် မြေနေရာအတွက် ကျေးရွာမှ ထည့်ဝင်လှူဒါန်းနိုင်ကြသည်။

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	Maltesar	၃	ကျန်းမာရေး၊ ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး
၂	CTUM	၃	စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်း

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
	(Confederation of Trade Union Myanmar)		များလုပ်ဆောင်ကြသည်။
၃			

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် နိုင်ငံတကာအေဂျင်စီအဖွဲ့အစည်းများ လာရောက် အကူအညီ ပေးခြင်းများ မရှိသေးပါ။ ပုဂ္ဂလိကငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းအချို့သာ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ဆောင်ရွက် လျက်ရှိကြသည်။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၁၅	၃၄.၃%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၁၁၈	၁၈.၈%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၉၀	၁၄.၄%	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၁၃၄	၂၁.၄%	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၆၉	၁၁.၁%	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		**၆၂၆**	၁၀၀%	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာအသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများကလည်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအပေါ်မှီခိုကာ အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့်ရရှိကြသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ/ ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်	-	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	-			
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း	-			
၄	အဝီစိတွင်း	-			
၅	လက်ငင် ရေတွင်း	-			
၆	စိမ့်စမ်းရေ	-			
၇	ချောင်းရေ	-			
၈	အခြား	-			

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရေကာတာတို့မရှိပဲ လယ်မြေများသည် မိုး ကောင်းသောက်များ ဖြစ်ကြသည်။ မိုးစပါးရိတ်သိမ်းအပြီး ကျန်ရှိသောအစိုဓါတ်ဖြင့် ပဲတီစိမ်း စိုက်ပျိုးကြသည်။ ရေသွင်း စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပါ။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်း စိုက်ဧက	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/ လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ			
မိုးစပါး	၂၅၆၅	တင်း	၆၀	၉၀	၇၅	ဇွန်	Oct	လတ်	လတ်	
ပဲတီစိမ်း	၁၅၀၀	တင်း	၇	၂၅	၁၆	Dec	မတ်	လတ်	နိမ့်/လတ်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မိုးစပါးအပြီး ပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးကြသည်။ လယ်မြေနေရာ အချို့သည် မျက်နှာပြင်မညီညာပဲ ရေဝပ်နေတတ်သဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုး ရိတ်သိမ်းချိန်တို့နောက်ကျကာ အထွက်နှုန်းများ လျော့ကျရသည်။ ထိုရေဝပ်လယ်မြေ ဧရိယာမှာ ဧက ၈၀ ခန့်ရှိပြီး စက်ယန္တရား များသုံးပြီး မြေညှိခြင်း၊ ရေထုတ်မြောင်းများတူးဖော်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးပါက သီးနှံအထွက် တိုးတက်လာနိုင်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာငှား ရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ်ဦးချင်းပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ	အရေအတွက်	လယ်သမားဦးရေ		
ထွန်စက်	၁၆	-	-	-	-		
လက်တွန်းထွန်စက်	၄၀	-	-	-	-	-	
အစေ့ချ ကိရိယာ	-					-	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၃					-	
ရိတ်သိမ်းစက်	-					-	
ခြွေလှေ့စက်	၂	-	-	-	-		
ရေစုပ်စက်	-	-	-	-	-	-	
ခြေနင်းရေတင်စက်	-						
မြက်ရိတ်စက်	-						

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်ထွန်စက်အပိုင်မရှိသည့် တောင်သူများသည် ငှါးရမ်း ထွန်ယက်ကြရာတွင် တစ်လှာကို တစ်ဧက ကာလပေါက်ဈေး ၇,၀၀၀/-မှ ၈၀၀၀/-ကျပ် ဝန်းကျင် ပေးငှါး ရကာ ငှါးရမ်းခဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုကို ရင်ဆိုင်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ငှါးရမ်းခဈေးနှုန်း သက်သာစွာ ရရှိငှါးရမ်း နိုင်ရေးအတွက် လိုလားနေကြသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီသြဇာ)	မြေဆီသြဇာအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည့် လယ်မြေများဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုး မြေမှာ အကန့်အသတ်အရှိသည်။ PH အနေအထားညံ့သော လယ်မြေအချို့ ရှိပြီး ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်သည်။
ရေရင်းမြစ်	မိုးရေကိုသာ အသုံးပြုကြသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ အော်ဂဲနစ် မြေသြဇာ	သဘာဝမြေဆွေးများရနိုင်သော်လည်း သုံးစွဲသူနည်းပါးသည်။ အော်ဂဲနစ် မြေသြ ဇာသုံးစွဲသူမရှိသလောက်ဖြစ်သည်။
အော်ဂဲနစ်/ဓာတုပိုးသတ်ဆေး	ဈေးကွက်တွင် အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ	စိုက်ဘဏ်၊ သမဝါယမအသင်းများမှ ချေးငွေများကို သင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းများဖြင့် ရရှိနိုင်ကြသည်။
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု များ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်ပံ့ပိုးမှု အားနည်းသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ဈေးကွက်တွင် အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိပြီး သွားရလာရ လွယ်ကူသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ယာမြေ၏ မြေမျက်နှာပြင်ကို ညီညာအောင်ပြုပြင်ပြီး မှန်ကန်သော ဧကကွက်များဖော်ထုတ်ပေးရန်လိုအပ်သည်။ လယ်ယာသုံး စက်ကရိယာကိုလည်း ဈေးနှုန်း မှန်ကန်စွာ ရရှိသုံးစွဲနိုင်ဖို့လိုအပ်သည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စိုက်ပျိုးမြေ တိုးချဲ့နိုင်မှု	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့ရန် မြေလွတ်မြေရိုင်းများ မရှိတော့ပါ။ လက်ရှိ လယ်မြေ တွင်သာ ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ကြရသည်။
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ဓါတ်မြေသြဇာအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းများ မရှိသေးသဖြင့် မြေဆီသြဇာထိခိုက်လျော့ကျသွားနိုင်သည့်စိန်ခေါ်မှု မရှိသေးပါ။

ပြဿနာ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိနိုင်မှု	စိုက်ဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေနောက်ကျခြင်း၊ ချေးငွေလိုအပ်ပမာဏ မပြည့်မီခြင်းတို့သည် တောင်သူများ၏ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ အဟန့်အတား ဖြစ်စေနိုင်သည်။
စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အချိန်မီ ရရှိအသုံးချနိုင်မှု	အခက်အခဲမရှိပါ။ ငွေကြေးမလောက်င၍ စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်းဆိုင်များမှ အကြွေးစနစ်ဖြင့် ရယူသုံးစွဲရမှုများရှိသည်။ သီးနှံရိတ်သိမ်းချိန်တွင် အကြွေးငွေပမာဏ၏ ၅၀%ခန့် ဆောင်းပြီး ပြန်ဆပ်ရသည်။
လုပ်သားရှားပါးမှု (ကျွမ်းကျင် သူ/ မကျွမ်းကျင်သူ)	အလုပ်သမားရှားပါးမှု ရင်ဆိုင်ရသည်။ ရန်ကုန်မြို့သို့တက်၍ နေ့စား အလုပ်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ နိုင်ငံခြားထွက်သွားပြီး အလုပ် သွားလုပ်ခြင်းများ များပြားသည်။
ရေရင်းမြစ်များ ရရှိနိုင်မှု	မိုးရေကိုသာ သုံးစွဲကြရသည်။
စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှု	အခက်အခဲမရှိပါ။
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါ	ဖျက်ပိုး အသင့်အတင့်ကျရောက်သော်လည်း ကြီးမားသောထိခိုက်ပျက်စီးမှု မရှိသေးပါ။
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	အခက်အခဲမရှိပါ။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများ၊ ဦးစီးဌာနတို့မှ နည်းပညာအကူ အညီနှင့် ဟောပြောပွဲများမှာ အလွန်နည်းပါးသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ကြီးမားသောအခက်အခဲမရှိပါ။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး			
ခိုင်းနွား	၇၀	၁၈၁	
နို့စားနွား	-	-	
မြင်း	၁	၃	ရှင်ပြုပွဲများတွင် အသုံးပြုကြသည်။
ကျွဲ	-	-	
မြည်း	-	-	
လား	-	-	

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ဆိတ်	၆	၂၈	
သိုး	-	-	
ဝက်	၂၀၈	၃၉၅	
ကြက်	၃၁၆	၁၄၇၂	
ဘဲ	၇၆	၄၄၉	
နွားနောက်	-	-	
အခြား	-	-	
ငါးလုပ်ငန်း			
ငါးကန်	၁		၀.၂၅ ဧက ခန့်
ပုဇွန်ကန်	၁		၉ ဧက ခန့်
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	-		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-		
အခြား	-		

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တနိုင်တပိုင်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်နှင့် မွေးမြူသည့်ကောင်ရေတို့ လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဆက်စပ်ဝင်ငွေ အထိုက်အလျောက်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝက်နာရောဂါအခါအားလျော်စွာကျရောက်တတ်ခြင်းနှင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေရရှိလိုမှု အားနည်းကြခြင်းတို့ကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း နည်းပါးသည်။

(၂.၂.၂.၂) **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်းလယ်ကွင်းများထဲတွင်လွှတ်ကျောင်း နိုင်ကြသည်။
ရေရရှိမှု	တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးအတွက်ရေကို လွယ်ကူပေါများစွာ ရရှိနိုင် သည်။
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မွေးမြူရေးအတွက်မျိုးတိရစ္ဆာန်များ အားရွာတွင်းနှင့် ရွာအနီးအနားမှ ရရှိနိုင်သည်။
ဈေးငွေ	သီးသန့်ဈေးငွေထုတ်ဈေးခြင်းမရှိသေးပါ။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	မွေးမြူရေးအစားအစာနှင့်ဆေးပစ္စည်းများအားသုံးခွမြို့မှအလွယ် တကူရရှိနိုင်သည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေးကုဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုလွယ်ကူသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	သုံးခွမြို့နှင့်နီးစပ်ရာကျေးရွာများတွင်ရောင်းဝယ်မှုပြုလုပ်နိုင်ကြသည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အိမ်ခြံဝင်းအချို့သာ တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရန်မြေနေရာ လုံလောက် မှုရှိသည်။
အခြား	-
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	-
ချေးငွေ	-
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	-
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများရှိသော်လည်း တနိုင်တပိုင်မွေးမြူမှုနှင့်

(၂.၂.၂.၃) အိမ်တွင်းစားသုံးရန်အတွက်သာမွေးမြူကြသည်။မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေရရှိနိုင်မှု	
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ခွာနာလျှာနာ ကျရောက်မှုအနည်းငယ်ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာရောဂါနှင့်ပတ်သက်ပြီးကုသပေးနိုင်သောသူကျေးရွာ တွင်ရှိသည်။ထို့အပြင် ရွာသာကြီးကျေး ရွာမှ မွေးမြူရေးကုသလုပ်သားမှ လည်းဆေးကုသမှုပေးသည်။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင်/ လေလံ လက်လှမ်းမီမှု	စီးပွားဖြစ်လိုင်စင်ဖြင့်မွေးမြူခြင်းများမရှိပေ။
အခြား	

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	-
ဈေးငွေရရှိနိုင်မှု	-
အခြား	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအချိန်မှီ မရရှိနိုင်ခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးနည်းပညာအသိအမြင်အားနည်းမှုများမှအပ ကြီးမားသော အဟန့်အတား များ မရှိပါ။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	-			
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၂	၂၀	၂	အော်ဒါအပ်ထည်ချုပ်လုပ်ငန်းများဖြစ်ပြီးရပ်တည်နိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိသည်။
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	၃	-	-	ဘတ္တရီအားသွင်းလုပ်ငန်းများဖြစ်ပြီး ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ လတ်အဆင့်ရှိသည်။
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၈	-	-	လက်သမားများဖြစ်ပြီး ရပ်တည်နိုင်မှု လတ်အဆင့် ရှိသည်။
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	-			
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)	၇	-	-	အပ်ချုပ် ၂၊ ဆံသ ၁ ဦး၊ မိတ္တူကူး ၂ ဦးတို့ဖြစ်ပြီး ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ လတ်အဆင့်ရှိသည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၃၈	-	-	ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ လတ် အဆင့်ရှိသည်။
၈	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း	၄	-	-	ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ လတ် အဆင့်ရှိသည်။
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၂၆	-	-	ရပ်တည်နိုင်မှု နိမ့်မှ လတ် အဆင့်ရှိသည်။
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	-	-	-	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	-	-	-	
၁၃	ပညာရေး	၆	-	-	ရပ်တည်နိုင်မှု အသင့်မျှ ရှိကြသည်။
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	-	-	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	-	-	-	
၁၆	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့်အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သောလုပ်ငန်းများ	၄	-	-	သားသတ်လုပ်ငန်းနှင့် အဝတ်လျှော်လုပ်ကိုင်ပြီး ရပ်တည်နိုင်မှုနိမ့်သည်။

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ(ဥပမာ-UN, INGOs, Companies. etc.,)	-	-	-	
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ	၉၈			

ရင်းမြစ် …(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများအရေအတွက် နည်းပါးသည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြပြီး အချို့မှာ တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာများနှင့် ရွာသားအများစုမှာ အလှမ်းဝေးကြသည်။ ရန်ကုန်မှ အော်ဒါအပ်ထည်များကို လက်ခံချုပ်လုပ်ပေးသည့် အိမ်တွင်းအထည်ချုပ်လုပ်ငန်း ၂ ခုရှိသည်။ တစ်ခုတွင် နေ့စားအလုပ်သမား ၁၆ ဦးခန့်ရှိပြီး နောက်တစ်ခုတွင် နေ့စားအလုပ်သမား ၄ ဦးခန့်ရှိသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများတွင် လျှပ်စစ်မီးသုံးပြီး အပ်ချုပ်မော်တာများဖြင့် ချုပ်လုပ်ကြကာ ကျေးရွာနေ အပ်ချုပ်တတ်သူအချို့ နေ့တွက် ဝင်ငွေ ရရှိကြသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃-က) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းတည်ရှိပြီး သန်လျင် တံတားမှတဆင့် ရန် ကုန်မြို့သို့ အချိန်တိုအတွင်း သွားလာနိုင်သည်။
စက်မှုဇုန်များနှင့်နီးခြင်း	အထည်ချုပ်စက်ရုံများနှင့် အခြားစက်ရုံများ နှင့်လက် လှမ်းမှီမှုရှိပြီး၊အချို့အိမ်ထောင်စုများသွားရောက်အလုပ်လုပ်ကြသည်။
ဆက်သွယ်ရေး	တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်မည့် ကုန်ပစ္စည်းများနှင့်ပါတ်သက်၍ သတင်းအချက်အလက်များ အလွယ် တ ကူ သိရှိနိုင်သည်။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	ကျေးရွာသည် မြို့ရှိဈေးနှင့် ဆက်သွယ်ရလွယ်ကူပြီး ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် လွယ်ကူသည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
လျှပ်စစ်မီးရရှိသုံးစွဲနိုင်မှု	ကျေးရွာမှ အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ထက်ဝက်ခန့်သည် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးကို ရရှိသုံးစွဲကြပြီး လောင်စာစရိတ်လျှော့ချနိုင်ခြင်း၊ ဆောက်လုပ်ရေး၊ ပညာရေးစသော လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များ ရရှိစေခြင်းတို့ရှိပါသည်။

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လျှပ်စစ်မီးရရှိသုံးစွဲနိုင်မှုနှင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်မှုတို့သည် အဓိကအခွင့်အလမ်းကောင်းများဖြစ်ကြသည်။

ဇယား(၂၃-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
နည်းပညာအခက်အခဲ	ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူများသော်လည်း သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာရရှိနိုင်မှုအားနည်းပြီး လုပ်သားအရင်း အမြစ်များဖွံ့ဖြိုးရန် စိန်ခေါ်မှုများရှိသည်။
အရင်းအနှီးမလုံလောက်မှု	ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းအချို့ရှိပြီး လုပ်ငန်းတိုးချဲ့နိုင်လျှင် အကျိုးအမြတ်တိုးပွါးလာနိုင်သော်လည်း အရင်းအနှီး မလုံလောက်မှုရှိသည်။

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာရရှိနိုင်မှုအားနည်းပြီး နည်းပညာနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုများ အားနည်းသည်။

(၂.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(၂.၃.၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သား တစ်ဦး အနည်းဆုံး ရှိသောအိမ်ထောင်စု	၇၈	-	-	-	-	-	-	-	-	-
၂	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သောကျေးရွာရှိ လူဦးရေ	-	၁၁၉၇	၁၂၁၃	၂၄၁၀	၈၃	၄၀	၁၂၃	၁၃	၈	၂၁

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၃	**ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ**										
	၃ လ အထိ	-	၆	၂	၈	၆	၂	၈	-	-	-
	၆ လ အထိ	-	၂၃	၁၇	၄၀	၂၂	၁၇	၃၉	၁	-	၁
	၁၂ လ အထိ	-	၇	၁၂	၁၉	၇	၈	၁၅	-	၄	၄
	၁၂ လ အထက်	-	၆၀	၄၆	၁၀၆	၄၈	၄၂	၉၀	၁၂	၄	၁၆

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများရှိသော်လည်း ပြည်တွင်းတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့်သူများသာ ဖြစ်ကြသည်။

(၂.၃.၂)ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၇၃
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	-
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	-
၄	အခြား	-

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူများထဲတွင် ကျေးရွာမှ သွားလာ ရလွယ်ကူသော ရန်ကုန်မြို့သို့တက်ပြီး ညအိပ်ညနေအလုပ်ကြသူများပါဝင်သည်။ ဆောက် လုပ် ရေးလုပ်ငန်းခွင်များတွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သူများပြားသည်။ ပြည်ပသို့သွား ရောက် လုပ်ကိုင်သူများလည်း ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်ရှိသော်လည်း အလုပ်ပုံမှန်မရနိုင်ခြင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်း သွားလာမှုများ ရှိလာခဲ့ရသည်။

(၂.၃.၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
		စုစုပေါင်း	% ကျေးရွာအတွင်းရှိ စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၅၀	%	၁၇	၁၉	၁၄
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)	၆		-	-	-
	- ဘဏ်	၁၃		-	-	-
	- လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၂၉		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်းနှင့် ဘဏ်	-		-	-	-
	- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း၊ ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၂		-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စု (၂)စုမှာ အိမ်သို့ပြန်ပို့ရာတွင် ဘဏ်နှင့် လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း နှစ်မျိုးလုံးကို အသုံးပြုကြသည်။

(၂.၄) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	သုံးခွမြို့မဈေး ၅ မိုင်	ရန်ကုန် ၄၆ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ကတ္တရာလမ်း (ကောင်း) (ကား၊ ထော်လာဂျီ၊ ဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီး)	ကတ္တရာလမ်း (ကောင်း) (ကား၊သုံးဘီး၊ဆိုင်ကယ်)
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	ဒေသထွက်ပစ္စည်းများ၊ လူသုံးကုန်၊စားသောက်ကုန် ၊ လျှပ်စစ်ပစ္စည်းများ၊ဆေးဝါးပစ္စည်းများ (လက်လီ လက်ကားရရှိနိုင်)	အမယ်စုံလင်စွာ -ရွှေထည်ပစ္စည်း၊လူသုံးကုန်၊စား သောက်ကုန်၊စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း၊ ပရိဘောဂ၊ ဆေးဝါး ပစ္စည်းများ(လက်လီ၊လက်ကားရရှိနိုင်)
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ခိုင်မာကောင်းမွန်ပြီး တစ်ထပ်အဆောက်အဦဖြစ်သည်။	အဆင့်အတန်းမြင့်သည့် ဈေးများဖြစ်သည်။

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပြီး သုံးခွမြို့ရှိမြို့မဈေးတွင် ဒေသထွက်ပစ္စည်းများကို ရောင်းဝယ်ကြသည်။

(၂.၅) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ သမချေး ငွေ)	စိုက်စရိတ်ချေးငွေ သမချေးငွေ	၆ လ ၆ လ	၆၂ ပြား ၁ ကျပ်ခွဲ	မလိုအပ် မလိုအပ်	ပုံစံ(၇)ရှိရန် လိုအပ်သည်၊
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-	-	-	-	-
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	-	-	-	-	
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	-	-	-	-	
ငွေချေးပေးသူ	ချေးငွေ	၆ လ	၄ - ၅ ကျပ်	-	စိတ်ချရသည့် ရင်းနှီးသူများသာ ချေးယူရရှိနိုင်သည်။
အပေါင်ဆိုင်	-	-	-	-	-
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	၆ - ၁၂ လ	၄ - ၅ ကျပ်	မလိုအပ်	-
အခြား	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ၂၀၁၂ ခုနှစ်ကကျေးရွာ သမဝါယမအသင်းအဖြစ် အသင်းဝင် (၅၀)ဦးဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး တစ်ဦးလျှင် ချေးငွေ ၅၇၀,၀၀၀/-ကျပ်နှုန်းဖြင့် ထုတ် ချေးခဲ့သည်။ နောက်ထပ် အသင်းဝင် (၁၁၁)ဦးဖြင့် အသင်းအားတိုးချဲ့ပြီး တစ်ဦးလျှင် ၁၂၀,၀၀၀/-ကျပ်နှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးခဲ့သည်။ အဆိုပါအသင်းကို ယခုနှစ်တွင် မွေးမြူရေးသမားများပါ ငွေချေးယူရရှိနိုင်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုး

မွေးမြူရေးသမဝါယမ အသင်းအဖြစ်ဖွဲ့စည်းပြီး ၂၀၁၆ ခု စက်တင်ဘာလမှစတင်ပြီး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးလျှင် ၂၀၀,၀၀၀/-ကျပ် နှုန်းဖြင့် အဖွဲ့ဝင်ပေါင်း ၃၆၂ ဦးကို ထုတ်ချေးထားရှိသည်။

(၂.၆) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၆.၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု (မြင့်/လတ်/နိမ့်)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	နိမ့်	သီးလှည့်စိုက်ပျိုးခြင်းကြောင့်မြေဆီသြဇာထက် သန်မှုရှိသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ ကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	လတ်	ပဲတီစိမ်းတွင်ပိုးကျရောက်မှုအနည်းငယ်ရှိပြီး၊ ငမြောင်တောင်ကျရောက် သော အချိန် တွင် ထိန်းချုပ်ရန်ခက်ခဲမှုရှိသည်။
ရေရင်းမြစ်	နိမ့်	မိုးခေါင်သောနှစ်များတွင်ရွာတွင်းကန်များမှာေ ပြတ်လပ်မှုအနည်းငယ်ကြုံရတတ်သည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	လတ်	သဘာဝ ငါးဖမ်းဆီးရရှိမှု လျော့နည်းလာသည်။
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များအတွက် အများအားဖြင့် အန္တရာယ်ရှိမှုနိမ့်သည်။

(၂.၇) ပညာရေး

(၂.၇.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
စာမတတ်သူဦးရေ	၂၉	၂၆	၅၅	၂.၆၆
ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး	၁၃	၁၃	၂၆	၁.၂၅
မူလတန်းပညာရေး မပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၅၆	၁၈၄	၃၄၀	၁၆.၄၆
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅၇၅	၅၉၉	၁၁၇၄	၅၆.၈

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေ၏ %
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၇၇	၁၃၆	၃၁၃	၁၅.၁၅
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄၇	၅၃	၁၀၀	၄.၈
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၂၃	၃၄	၅၈	၂.၈
၉ နှစ်နှင့်အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၁၀၂၀**	**၁၀၄၅**	**၂၀၆၅**	၁၀၀ %

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဘွဲ့ရ အရေအတွက် အသင့်အတင့် ရှိသည်။

(၂.၇.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၀၃	၈၅	၁၈၈	**၁၂၀%**
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၂၀၆	၂၁၁	၄၁၇	**၁၇၆%**
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၈၁	၈၇	၁၆၈	-
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊ သူ	၁၂	၁၆	၂၈	-

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် ကျောင်းအပ်စဉ်ကတည်းက ၅ နှစ်အထက်ရှိ သောက လေးများ ပါဝင်နေခြင်းကြောင့် မူလတန်းပညာရေးတွင် ၉နှစ်ထက်ကြီးသော ကျောင်းသားများ သင်ယူမှု ရှိနေကြ၍ ရာခိုင်နှုန်းမှာ(၁၀၀) ကျော်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်၊ အထက်တန်းကျောင်းခွဲ တည်ရှိ သောကြောင့် အခြားကျေးရွာများမှ ကျောင်းသားများလာရောက် ပညာသင်ကြားခြင်းများ ရှိကြသည်။

(၂.၇.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	အထက်တန်းကျောင်းခွဲ	အလယ်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ကျေးရွာဧရိယာအတွင်း တည်ရှိသည်။	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်၊ စက်ဘီး၊ဆိုင်ကယ်	
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား (အလျား၊ အနံ၊အမြင့်)	၉၀ပေ၊ ၃၀ ပေ၊၂၀ ပေ (၁)ဆောင် ၁၂၀ပေ၊ ၃၀ပေ၊၂၀ ပေ	

အကြောင်းအရာ	အထက်တန်းကျောင်းခွဲ			အလယ်တန်းကျောင်း		
	(၃ဆောင်) ၃၀ပေ၊ ၄၀ ပေ နှင့်၃၀ ပေ၊ ၈၀ ပေ (Lပုံစံ ကျောင်းဆောင် တစ်ဆောင်)					
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	သွပ်၊ အုတ်၊ အင်္ဂတေ၊ ကောင်းမွန်။					
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ) နှင့် ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	လုံလောက်မှုရှိ၊					
ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု (အာဟာရအမျိုးအစားနှင့် ကြိမ်ရေ)	တစ်လတစ်ကြိမ်ခန့် တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်။ ဆန်ပြုတ်၊ ကြာဇံဟင်းခါး၊ မုန့်ဟင်းခါး၊ နွားနို့ စသည်တို့ကို ကျွေးမွေး ကြသည်။			-		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၁	၂၈	၂၉			
ကျေးရွာခန့်	-	-	-	-	-	-

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းဆောင်များကို ကျောင်းခြံဝင်းတစ်ခုတည်းတွင် တည်ဆောက်ထားရှိသည်။ အထက်တန်းကျောင်တွင် အစိုးရခန့် ကျောင်းဆရာမ(၇)ဦးရှိပြီး ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးတစ်ဦးတည်းက မူ/လယ်/ထက် ကျောင်းအားလုံးအတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သည်။ မူလတန်းကျောင်းသူ/သားများကို အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုအတွက် ပြင်ပမှအလှူရှင် မပေါ်ပေါက်ပါက ပညာရေးဌာနမှ ခွင့်ပြုငွေထဲမှ ထုတ်နှုတ်တိုက်ကျွေးသည်။ ရုံးဝန်ထမ်း (၃) ဦးလည်းရှိသည်။

(၂.၇.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	ကျောင်းဆရာ၊မများ စုံညီစွာ တက်ရောက်မှုရှိကြသည်။
တပည့် - ဆရာ အချိုး	မူလတန်းတွင် ၁၅၊ အလယ်တန်းတွင် ၂၀ ၊အထက်တန်းတွင် ၂၄ ရှိသဖြင့် လုံလောက်မှုရှိသည်။

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	ယမန်နှစ်က ကျောင်းထွက်နှုန်း သုညဖြစ်သည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	သီးသန့်အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	ကျောင်းဖွင့်ရာသီတွင် ပုံနှိပ်စာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်း စာအုပ် များကို ကျောင်းသားများအား ဖြန့်ဖြူးခဲ့သည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	သီးသန့်အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	ကျောင်းခြံဝင်းအတွင်း အားကစားကွင်းသီးသန့်မရှိသော်လည်း ကစားစရာပစ္စည်းအချို့တပ်ဆင်ထားရှိသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကျေးရွာရန်ပုံငွေထဲမှ မိဘဆရာအသင်းသို့ ခွဲဝေချထားပေးပြီး ပညာ ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များတွင် ထည့်ဝင်သုံးစွဲကြသည်။

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မိဘဆရာအသင်းတွင် ကျေးရွာရန်ပုံငွေထဲမှ ခွဲဝေရရှိသည့်ငွေဖြင့် ကျောင်းပညာရည်ချွန်ဆုပေးပွဲများနှင့် အခြားပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စများတွင် စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲ သုံးစွဲကြသည်။

(၂.၈) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၈.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော		√		မိုးဦးကျတွင် အသက် ၁၀ နှစ်မှ ၁၅ နှစ် အတွင်းရှိအရွယ်များတွင် ဖြစ်ပွါး တတ်သည်။
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး		√		
၃	ငှက်ဖျား			√	
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ		√		အနည်းငယ်ဖြစ်ပွါးမှုရှိသည်။
၅	HIV, AIDS,လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ			√	
၆	တီဘီ		√		ဖြစ်ပွါးမှုအနည်းငယ်ရှိသော်လည်း ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်သည်။

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု			မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
		မြင့်	နိမ့်	မရှိ	
၇	ဆီးချို		√		
၈	သွေးတိုး		√		လူလတ်နှင့်လူကြီးပိုင်းများတွင် အတော်အသင့်ဖြစ်ပွါးခံစားရမှုများရှိသည်။
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)		√		ဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးသည်။
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု			√	
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ			√	

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာပါတ်ဝန်းကျင်သည် ရေဝပ်မှုရှိပြီး ခြင်ပေါက်ပွါးမှုရှိသည်။ သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွါးမှုရှိသော်လည်း ပြင်းထန်မှုမရှိပါ။

(၂.၈.၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ အာဟာရ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	အဆုတ်ရောဂါ	√		
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင် နှင့်အသည်းရောင်အသားဝါ	√		
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	√		
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	√		
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	√		
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ် ဆေးထိုးနှံမှု	√		
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	√		
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	√		

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပုံမှန်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနက ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးမှ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးသည်။

(၂.၈.၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (မိုင်)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက် မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ	ကျေးရွာထဲ တွင်ရှိသည်	-	ကျန်းမာရေးမှူး- သားဖွားဆရာမ - ၁ အရံသားဖွားဆရာမ- ကြီးကြပ် (၁) " ကြီးကြပ် (၂) " တိုင်းရင်းဆေးကု- အရပ်လက်သည်-	လုံလောက်မှုရှိ၊	
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	-		ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-		
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၅ မိုင် သုံးခွမြို့	လုံလောက်မှု ရှိ။	ဆရာဝန် - လ/ထ - ကျန်းမာရေးမှူး- သူနာပြု - သားဖွားဆရာမ - အရံသားဖွားဆရာမ- ဓာတ်ခွဲကျွမ်းကျင်-	လုံလောက်မှုရှိ၊	
ဆေးဆိုင်	၅ မိုင် သုံးခွမြို့	-	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင် သူ	လက်လှမ်းမှီမှု- ကောင်း ဆေးဝါး-- သိုလှောင်ပုံစနစ်--သင့် အအေးခန်းစနစ်--သင့်	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ဆေးဆိုင်သီးသန့်မရှိပါ။ သာမန်အိမ်သုံး ဆေးဝါးများကို ဈေးဆိုင်များတွင် ရရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာ၏အချက်အခြာကျမှု၊ အနီးပါတ်ဝန်း ကျင် များမှ ကျေးရွာများ နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရ လွယ်ကူမှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာသူ/သားများက ကျေး ရွာရှိ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲကို ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနအဖြစ် တိုးမြှင့်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေး အတွက် ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းအပြင် ဆေးတက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းပြီးခါစ ဆရာဝန်ငယ်တစ်ဦးက ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းတစ်ခုကို ဖွင့်လှစ်ထားရှိသဖြင့် ကျေးရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေးအတွက် အထောက်အကူပြုသည်။

(၂.၉) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(၂.၉.၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၃	-	-	-	-	
အဝီစိတွင်း (စက်တပ်)	-					
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	-	-	-	-	-	
ကန်	၇	ကောင်း	√	√	√	
မြစ်/ချောင်း	-					
မိုးရေသိုလှောင်ကန်	၃		-	√	√	
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	-					
အခြား	-					

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သောက်ရေကန် ၇ ကန်အနက် ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် ၂ ကန်နှင့် ရပ်သူရွာသားသုံးကန် ၅ ကန်ရှိကြသည်။ သောက်ရေကန်မှ ရေကို အိမ်များတွင် တပ်ဆင်ထားသော လက်နှိပ်တုံကင် ၁၃၃ ခုနှင့် မော်တာတပ်ပင့် ၃ ခုတို့ဖြင့် အိမ်သို့သွယ်တန်းငင်ယူသုံးစွဲကြသည်။ သောက်ရေကန်များရှိသော်လည်း သုံးနှစ်တစ်ကြိမ်ခန့် နွေရာသီတွင် သောက်ရေပြတ်လပ်မှု ရှိတတ်ပြီး နီး စပ်ရာရေကန်များမှ သွားရောက်ခပ်ယူကြရသည်။ လက်ရှိသောက်ရေကန်အကြီးကို ထပ်မံပြီး အနက်တူးဖော်နိုင်လျှင် သောက်ရေလုံလောက်မှု ရှိနိုင်ပါမည်။

မိုးရေလှောင်ကန် ၂ လုံးမှာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲတွင် တစ်ခုနှင့် စာသင်ကျောင်း ဝင်းထဲတွင် တစ်ခုရှိကြပြီး အရွယ်အစားမှာ ဂါလံ ၅၀၀၀ ဆန့်ဖြစ်သည်။ စာသင်ကျောင်းတွင် စက်ရေတွင်း တစ်တွင်းကိုလည်း ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်က တူးဖော်ဆောက် လုပ်ထားပြီး အင်ဂျင်ဖြင့် ရေမောင်းတင်ရသည်။

(၂.၉.၂)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၃၆၆	အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ အိမ်သာကျင်းကို ဝါးရိုင် ပတ်ဖြင့် သုံးစွဲကြပြီးတတ်နိုင်သူများ ကသာ ကွန်ကရစ်ခွေနှင့် အုတ်ကန်များဖြင့် သုံးစွဲကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	၁၂	
မြေပေါ် အိမ်သာ	၈၁	
တောထိုင်	၁၀၀	
စုစုပေါင်း	၅၅၉	

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ အခြားအိမ်ထောင်စုများ ၏အိမ်သာများတွင် ပေါင်းစပ်သုံးစွဲသည်။

(၂.၁၀) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

စဉ်	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၁	ကျေးရွာ စီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီး တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	√	-	အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တွင် ဆယ်အိမ်မှူး (၅၉)ဦးအနက် အမျိုးသမီး ဆယ်အိမ်မှူး(၄)ဦးပါဝင်နေသည်။
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု	√	-	လူမှုရေးအသင်း အဖွဲ့များတွင် ခေါင်းဆောင်ပိုင်းမှလွဲပြီးကျန်နေ ရာများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုများ ရှိသည်။
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	-	√	အေးချမ်းလုံခြုံမှုရှိသည်။

စဉ်	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	ရှိ	မရှိ	မှတ်ချက် / သုံးသပ်ချက်
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	√	-	ရပ်မိရပ်ဖများမှ အလျဉ်းသင့်သလို ပြောဆိုဆုံးမမှုများရှိသည်။
၅	အခြား (ရှိလျှင်)			

ရင်းမြစ်… (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆယ်အိမ်မှူးများရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြရာတွင် သက်ဆိုင် ရာဆယ်အိမ်စုက ကာယကံရှင်၏ သဘောတူလက်ခံမှုကို ရယူပြီး တာဝန်ပေး အပ်ကြခြင်း ဖြစ် သည်။

(၂.၁၁) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၂.၁၁.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (မိုင်)
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၁	သင့်	-		√	
ချဉ်းကပ်လမ်း						
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁	ကောင်း	၂၀၁၄		√	
အခြား						

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကတ္တရာလမ်း/ကွန်ကရစ်လမ်း - ၃

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်က လက်ပံကျိုး အောင်သာဒါန်းလမ်းကို အကျယ် ၁၂ ပေ၊ ထု ၇ လက်နှင့် အရှည် ၁၄ မိုင် ၆ ဖာလုံရှိ ကွန်ကရစ်လမ်းကို ပြည်သူ့ဆောက်လုပ်ရေးမှ ဆောက် လုပ်ပေးထားပြီး ကျေးရွာထဲမှဖြတ်သွားသဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်သည်။ ကျေးရွာတွင် ကုန်ထုတ်ပတ်လမ်းကို ၈၁၄၇ ပေအရှည်၊ ၁၂ ပေအကျယ်ဖြင့် ကွန်ကရစ်လမ်းဖောက်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် စီစဉ်နေကြသည်။

(၂.၁၁.၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရှယ်အစ ား	ကောင်း/ဆို း	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				မိုးရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား	-				
ကွန်ကရစ်တံတား	၃ စင်းရှိ	ကောင်း	၂၀၁၃၊၂၀၁၄	-	√
ကြိုးတံတား	-				
ရေပြွန်	-				
အခြား	-				

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကွန်ကရစ်တံတားများမှာ လက်ပံဂျိုး အောင်သာဒါန်းလမ်းပေါ်ရှိ ကျေးရွာဧရိယာအတွင်းမှ ဖြစ်ပြီး ကောင်းမွန်ကြပါသည်။

(၂.၁၁.၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	
			မိုးရာသီ	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	-			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-			
အခြား	-			

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ၁ " လှေ၊ သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေကြောင်းသွားလာ အသုံးပြုမှုမရှိပါ။

(၂.၁၁.၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ကာ း	မြင်းလှည် း	နွား လှည်း
အရေအတွက်	-	၁	၁၀၃	၁၉၉	၃၇	၄	-	၇

ရင်းမြစ်…အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် သုံးခွ၊ ခရမ်းကတ္တရာလမ်းမှခွဲကာ ဖောက်လုပ်ထားသည့် ကွန်ကရစ်လမ်းပေါ်တည်ရှိကာ ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သည်။ မော်တော်ဆိုင်ကယ်အသုံးများပြီး ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် ထော်လာဂျီကိုအသုံးများသည်။ ကားပိုင်ရှိသောအိမ်ထောင်စုများလည်း ရှိသည်။

(၂.၁၂)　　လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၂၉၉	သင့်	မီးအားအပြည့်အဝမရသည့်ကိစ္စကြုံရသည်။
ဆိုလာစနစ်	၇၆	သင့်	အခက်အခဲမရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-		
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၇		
လေစွမ်းအင်	-		
ဇီဝလောင်စာ	-		
အခြား			

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　　　　။ ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးစနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းသုံးနိုင်ပြီဖြစ်သော်လည်း လွှမ်းခြုံသုံးစွဲနိုင်မှုမှာ ထက်ဝက်ဝန်းကျင်ရှိသေးသည်။ တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ မီတာဘောက်တပ်ဆင်သုံးစွဲထားသည့်အိမ်ထောင်စုများမှ ဆင့်ပွါးသုံးစွဲမှုများ ရှိသည်။ မီးအားလည်း အပြည့်အဝမရနိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်း မသုံးစွဲနိုင်သေးသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းအသုံးပြုနိုင်ရေး အစီအစဉ်တစ်ခု ချမှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုလားနေကြသည်။

(၂.၁၃)　ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း	အခြား
အရေအတွက်	၄၃၈	၅၁	၂၃၂	၁၀	-

ရင်းမြစ်… (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။　။ ကျေးရွာသည် ဆက်သွယ်ရေးကွန်ယက်ကောင်းမွန်သော နေရာတွင် တည်ရှိပြီး တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးအဆင်ပြေသဖြင့် မိုဘိုင်းဖုန်းဝယ်ယူသုံးစွဲသူ အသင့် အတင့်များပြားသည်။

(၂.၁၄) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်းအမည်	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	ပိုက်ကျော်ခြင်းခတ်ခြင်း၊ ဘောလုံးကန်ခြင်း များနေ့စဉ်ပြု လုပ်ကြသည်။လက်ဖက်ရည်ဆိုင်နှင့် ဇယ်တောက်ခုံအချို့ လည်း ရှိသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	နာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	တရားပွဲ၊ကထိန်ပွဲနှင့် တရားစခန်းများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင် လုပ်ကိုင်ပေးကြသည်။
အားကစားပစ္စည်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးရွာအားကစားကွင်းမရှိသော်လည်း၊ကွင်းပြင်အကျယ် တွင် ဘောလုံးကစားကြသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	သောက်သုံးရေကန်ပြုပြင်ခြင်း၊ကျေးရွာတွင်းလမ်းပြုပြင် ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ကြသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ပွဲလမ်းသဘင်များတွင် ရိုးရာအကများဖြင့် ပါဝင်ဆင်နွှဲ ကြသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည် များအား လက်လှမ်းမီမှု	အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်း၊ ကျေးရွာပိုင် စာကြည့်တိုက်မရှိပေ။ တယ်လီဖုန်းဖြင့် အင်တာနက် အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဖိုးလမင်းအမည်ရှိလူငယ်ပရဟိတအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရှိပြီး၊ အသင်းဝင် (၁၀၀) ကျော်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်ကြပြီး အကျိုးရှိစွာ အသုံး ချနိုင်ရေးအတွက် အမြင်ဖွင့်ဆွေးနွေးပွဲ/သင်တန်းများပို့ချပေးသင့်သည်။ တရားဓမ္မကျောင်းတစ်ခု ရှိပြီး၊ ဦးဇင်းတစ်ပါးနှင့် ဆရာမ (၅)ဦးမှဗုဟသုတရဖွယ်များနှင့်ယဉ်ကျေးလိမ္မာစေသော အကြောင်းအရာများ အပတ်စဉ်သင်ကြားပို့ချပေးသည်။ ကျောင်းသားပေါင်း (၁၈၀) ကျော် တက်ရောက်ကြပြီး၊ အပတ်စဉ် (၁၁) ပတ်ဖွင့်လှစ်ပြီးဖြစ်သည်။

(၂.၁၅) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၅.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦ များအား လက်လှမ်းမီမှု	အမ်ပီတီ၊ တယ်လီနော၊ အူရီဒူးဖုန်းလိုင်းများအားလုံးကို လက် လှမ်းမီ အဆင်ပြေစွာ သုံးစွဲနိုင်ကြသည်။

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ကျေးရွာသူ/သားများအနေဖြင့် အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက် လှမ်းမီသော်လည်း အာမခံထားရှိဆောင်ရွက်မှုများ မရှိသ လောက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ကော်မတီသီးသန့်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးပါ။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ကတုံးပေါ်ရဲစခန်းနှင့်သုံးခွရဲစခန်း အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသည်။
အခြား	-

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သတင်းဆက်သွယ်ရေးစနစ် ကောင်းမွန်သဖြင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များအတွက် အလွယ်တကူ အကြောင်းကြားကာ အကူအညီရယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်အတွက် သီးသန့်ကော်မတီ မရှိသေးပါ။

(၂.၁၅.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
စိုးရိမ် /သာမန်	မရှိ	မရှိ	မရှိ	မရှိ

ရင်းမြစ်…ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

မှတ်ချက် - စိုးရိမ် = ၁၊ သာမာန် - ၂

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှု အလွန်နည်းပါးပြီး အေးချမ်းတည်ငြိမ်မှုရှိသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီသြဇာ ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူ များလည်း လယ်ယာ ထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူ ပို့ဆောင်ပြီး ရောင်း ချနိုင် သည်။ မိုးစပါးနှင့် ပဲတီစိမ်း အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးရေဖြင့် သာစိုက်ပျိုးကြသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့် ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး၊လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအရအထူးကောင်းမွန်သည်။ သုံးခွမြို့နှင့် (၅)မိုင်ခန့်သာကွာဝေးပြီးကွန်ကရစ်လမ်းခင်းထားမှု ကြောင့် တစ် နှစ် ပတ်လုံး လွယ်ကူချောမွေ့ စွာသွားလာနိုင်ပေသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်း ရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင်ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှဖွဲ့စည်းထားသောလူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး၊အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ Maltesar နှင့် CTUM (Confederation of Trade Union Myanmar) အဖွဲ့အစည်းများမှကျန်းမာရေးဆိုင်ရာရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေးနှင့်ကျေးရွာသားများ၏စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြ သည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင် တာ နက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်း မွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက် အလက် များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ အမ်ပီတီ၊ တယ်လီနော၊ အူရီဒူးဖုန်းလိုင်းများအားလုံးကို လက် လှမ်းမီ အဆင်ပြေစွာ သုံးစွဲနိုင်ကြသည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများလည်း အလွယ်တကူလက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတစ်ခုရှိပြီးသာမာန်ဖျားနာမှုများအတွက်ကုသမှုပြုလုပ်နိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းအပြင် ဆေး တက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းပြီးခါစ ဆရာဝန်ငယ်တစ်ဦးကပုဂ္ဂလိက ဆေးခန်းတစ်ခုကို ဖွင့်လှစ် ထားရှိ သ ဖြင့် ကျေးရွာ သားများ၏ ကျန်းမာရေး အတွက် အထောက်အကူပြုသည်။

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးကို ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ သုံးပုံတစ်ပုံမှ အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှရယူအသုံးပြုကြပြီး၊ အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုများသာယခုအချိန်တွင်အသုံးပြုနိုင်ကြသည်။
• လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာချင်းဆက်ကွန်ကရစ်လမ်းမှာ ကျေးရွာမှဖြတ်သန်း သွားပြီး၊ ခရမ်းမြို့နှင့်လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာအထူးကောင်းမွန်မှုရှိပါသည် ။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ် မြေရိုင်းများ ထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်တော့ဘဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။
• လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲမှု	ဖွဲထော်ကျေးရွာတွင် ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများသာလျှင် ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့်လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲနိုင်ကြပြီး၊ ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများမှာ လျှပ်စစ်မီး မသုံးစွဲနိုင်သေးပေ။
• ကျေးရွာတွင်းလမ်း မကောင်းခြင်း	ကျေးရွာတွင်းရှိကုန်စည်ထုတ်သောလမ်းမှာကောင်းမွန်မှုမရှိပေ။ လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းသယ်ယူရာတွင်လွန်စွာအခက်အခဲများစွာရှိ ပေသည်။
• သောက်သုံးရေလုံလောက်မှုမရှိခြင်း	လူဦးရေများပြားလာခြင်းနှင့်အတူမိုးခေါင်သောနှစ်များတွင်ကျေးရွာတွင်းရှိ သောက်သုံးရေကန်များမှာ လုံလောက်မှုမရှိခြင်းကြောင့် အခြားရွာများသို့သွားရောက်ခပ်ယူကြရသည်။
• လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်လုပ်သားရှားပါးလာခြင်း။	နေ့စားအလုပ်သမားများမှာ ရန်ကုန်မြို့ နှင့်အခြားမြို့များသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်လာကြသဖြင့်လုပ်ငန်းခွင်တွင်အလုပ်သမားရှားပါးမှုနှင့်ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့လာရပေသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	**စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်**					
	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင် ရာသဘောတရား ရေးရာများအား နည်းမှုရှိခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းမှ ခေါင်းဆောင်တာဝန် လွှဲမှုတွင်ချိတ်ဆက်မှု အားနည်း ခြင်း၊	• အချင်းချင်း ရင်းနှီး ခင်မင်ကြခြင်း။ • အချင်းချင်းစည်းလုံ းညီညွတ် မှုရှိခြင်း။	• သဘောတရား ရေးရာ သင်တန်း ပို့ချသည့်ဝန် ဆောင်မှု များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားရေး ရာသင်တန်းများရ ရှိအောင်ဆောင်ရွက် ခြင်း။ • ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း များစွမ်းရည်မြှင့် တင်ပြီး စုပေါင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချ မှတ်မှု၊ သတင်း ဖြန့် ဝေမှု၊ ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းမှုစနစ်များပို မို ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	▪ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည် မြှင့်အစီအစဉ် များ လုပ်ဆောင်ခြင်း - ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည် မြှင့်တင်ခြင်းသင်တန်း - ငွေစာရင်းသင်တန်း - အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာသ ဘောတရားရေးရာသင် တန်း
၂	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)**					
	• အဆင့်မြင့်လယ် ယာစိုက်ပျိုးခြင်း စနစ်တည်ထောင်	• ငွေပိုငွေလျှံ ရရှိ မှုနည်း ခြင်း။ • စက်ကိရိယာငှား	• စက်မှုလယ်ယာဦး စီးဌာနများနှင့်ချိတ် ဆက်နိုင်ခြင်း။	• လယ်သမားအဖွဲ့ရ န်ပုံငွေဖြင့်မစွမ်းေ ောင်နိုင်ခြင်း။	• အဆင့်မြင့်လယ်ယာ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်သ က်ဆိုင်ရာအစိုးရ	• **စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး။** - ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	ရန်အခက်အခဲရှိခြင်း။	ရမ်းသုံးစွဲရန် ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်း။ • နည်းပညာအခက်အခဲရှိခြင်း။	• စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း။ • ပြင်ပပုဂ္ဂလိကလယ်ယာသုံးကုမ္ပဏီများနှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း။		ဌာနနှင့်ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများဖြင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	နည်းစနစ်များရရှိနိုင်ရေး။ - မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးနှင့်စံပြစိုက်ကွက်များဖော်ထုတ်ရေး - အဆင့်မြင့်လယ်ယာစနစ်ဖော်ထုတ်နိုင်ရေး။
၃	**မွေးမြူရေး**					
	• မွေးမြူရေး နည်းပညာရရှိမှု အားနည်း ခြင်း။	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု အားနည်းခြင်း၊	• မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် မြေအသင့်အတင့်ရှိခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဘေးထွက်ပစ္စည်း ပေါများခြင်း၊ (တိရစ္ဆာန်အစာအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်ခြင်း။	• မွေးမြူရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောအဖွဲ့များနှင့်အချိတ်အဆက်အားနည်းခြင်း။ • အခါအားလျော်စွာကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှုကိုထိန်းချုပ်ရခက်ခဲခြင်း၊	• မွေးကုဦးစီးဌာန၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့များနှင့် ချိတ် ဆက်၍ ဝန်ဆောင်မှု ပြည့်ဝစွာ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	▪ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း – ခေတ်မီမွေးမြူရေးစနစ် များလက်တွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
၄	**စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများ**					
	• အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း။	• ဒေသတွင်းစက်ရုံအလုပ်ရုံများမရှိခြင်း။	•	•	• မြို့နယ်မှတဆင့်ပြည်ထောင်စုအဆင့်သို့ မူဝါဒဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးရန်	• အလုပ်အကိုင်၊အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် မူဝါဒဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုတင်ပြတောင်းဆိုခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
					တင်ပြတောင်းဆို ခြင်း၊	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း အကိုးအကားဖြင့် ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အိမ်တွင်း စက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မူဝါဒ ပံ့ပိုးမှုများကို လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ မှတဆင့် တင်ပြခြင်း၊
၅	**ပညာရေး**					
	• မူလတန်းကျောင်း သားများအတွက် စာသင်ခန်းမလုံ လောက်ခြင်းနှင့် ဆရာများနားနေ ဆောင်မရှိခြင်း။	• ကျောင်းအဆောက် အဦဟောင်းနွမ်းယို ယွင်းလာခြင်း • ဆရာ၊ဆရာမများနား နေဆောင်ဆောက် လုပ်ရန်ရံပုံငွေမရှိ ခြင်း။	• ကျေးရွာမှ လုပ် အားအချို့ ထည့် ဝင်လိုစိတ်ရှိခြင်း။	• ကျေးရွာရံပုံငွေ ဖြင့်ဆောက်လုပ် ရန်မတတ်နိုင် ခြင်း။	• ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ် ဆက်၍ လို အပ်ချက်များ တင်ပြ တောင်းဆိုခြင်း၊	

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့်လုပ်ငန်းများ
၆	▪ကျန်းမာရေး					
	• ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများပြည့်ဝစွာမရရှိခြင်း	• ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသာကျေးရွာတွင်ရှိခြင်း။ • ခွဲစိတ်ကုသမှုများကျေးရွာတွင်မပြုလုပ်နိုင်ခြင်း။	• မြေနေရာအဆင်သင့်ရှိခြင်း။	• ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့်မဆောက်လုပ်နိုင်ခြင်း။ • အဆင့်မြင့်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန တောင်းဆိုရမည့်ရုံးအဆင့်များကို နားမလည်ခြင်း။	• ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦ၊ ပစ္စည်း ပစ္စယ၊ ကိရိယာများ ပြည့်စုံစွာရရှိနိုင်ရန်ကျန်းမာရေးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	▪ထိရောက်သည့် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုရရှိရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း - ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမှဌာနအဆင့်သို့တိုးမြှင့်ပေးခြင်း - ကျန်းမာရေးဌာနတွင် ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်ခြင်း။ ▪စက်တပ်အဝီစီတွင်းတစ်ခုတူးဖော်ခြင်း။
၇	လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်					
	<u>ကျေးရွာတွင်းလမ်း</u> • ရွာအတွင်းလမ်းမကောင်းခြင်း	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း၊	•ကျေးရွာမှလုပ်သားအင်အားထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း။	•ငွေကြေးချို့တဲ့ခြင်း၊ •ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့်မဖောက်လုပ်နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီဖွဲ့စည်းပြီး ကျေး/လက်ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	•လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း –ရွာအတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း။(ပေ ၂၂၀၀) - ကွန်ကရစ်တံတားနှစ်စင်းတည်ဆောက်ခြင်း။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	လျှပ်စစ်မီး • ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏သုံးပုံတစ်ပုံမှာလျှပ်စစ်မီးမရရှိ ခြင်း။	• ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်တွင်ငွေကြေးမထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာတွင်ဓာတ်တိုင်နှင့်ဓာတကြိုးများသွယ်တန်းထားရှိခြင်း။	• ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း။	• လျှပ်စစ်မီးရရှိစေရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၊ လျှပ်စစ်ဦးစီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• ရွာလုံးကျွတ်မီးလင်းရေးမှတစ်ဆင့်ကျေးရွာလူနေမှုဘဝမြင့်မားလာရေး - ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများလျှပ်စစ်မီးရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။
	သောက်သုံးရေရရှိနိုင်ရေး • သောက်သုံးရေမလုံလောက်ခြင်း	• ရာသီဥတုဖောက်ပြန်၍ ရေရှားလာခြင်း။ • လူဦးရေများလာခြင်း။	• ကန်ဘောင်မြင့်တင်နိုင်ခြင်း။ • ကျေးရွာလူထုမှလုပ်အားအချို့ထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း။	• ကန်တူးဖော်ရာတွင်လိုအပ်သောစက်ယန္တရားများမငှားရမ်းနိုင်ခြင်း။	• သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• သောက်သုံးရေလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ရေး - လက်ရှိသောက်ရေကန် (၂) ကန်အားပြန်လည် တူးဖော်ခြင်း။
	အဆောက်အဦး နှင့်မြေနေရာဖော်ထုတ်ခြင်း။					
	• ကျေးလက်ဈေးမရှိ ခြင်းနှင့်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအတွက်မြေပိုင်နေရာမရှိခြင်း	• ကိုယ်ထူကိုယ်ထဈေးမတည်ဆောက်နိုင်ခြင်း	• အခြားကျေးရွာများနှင့်စီးပွားရေးအဆက်သွယ်ရှိခြင်း။ • လက်ပံကျိုး-အောင်သာကွန်က	• ဈေးဆောက်လုပ်ခြင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းအဆင့်များအားနားမလည်ခြင်း။	• ကျေးလက်ဈေးတစ်ခုတည် ဆောက် နိုင်ရန်သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း။	• ကျေးလက်ဈေးတစ်ခု တည်ဆောက်ခြင်းနှင့်မြေနေရာများဖော်ထုတ်ပေး ခြင်း။ -ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ပေးခြင်း - ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
			ရစ်လမ်းမကြီးဘေးတွင်တည်ရှိခြင်း			များကိုယ်ပိုင်မြေနေရာရရှိရန်ဖော်ထုတ်ပေးခြင်း။
၈	**လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍ**					
	• လူငယ်များ အချိန်ကိုထိရောက်စွာ အသုံးမချနိုင်ခြင်း၊	• အင်တာနက်နှင့်ဂိမ်းဆော့ကစားရန် အလွယ်တကူရရှိနေခြင်း။ • အခြားစိတ်ဝင်စားစရာလုပ်ငန်းများ မလုပ်ကိုင်ခြင်း၊	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများနှင့်လက်လှမ်းမှီခြင်း၊	• ဦးဆောင်လမ်းပြမည့်သူမရှိခြင်း။	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများရရှိရန်ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း။	• သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊ • အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းဖန်တီး ပေးခြင်း။ • လူငယ်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတများဖြန့်ဝေပေးခြင်း။

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ ၂၀၁၆ ခု အောက်တိုဘာလက ဖွဲ့ထော်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

၄။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန မှစိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုစာရင်း။